

Tato stránka byla přeložena pomocí strojového překladu [Odkaz]. Strojové překlady mohou obsahovat chyby, které mohou snižovat jejich srozumitelnost a přesnost. Veřejný ochránce práv nenese žádnou odpovědnost za případné nesrovnalosti. Pokud chcete mít nejspolehlivější informace a právní jistotu, podívejte se na původní znění v angličtině (odkaz viz výše). Více informací naleznete v naší [politice týkající se jazyků a překladů](#) [Odkaz].

Afgørelse i sag 2577/2004/OV - Údajné neoprávněné vymáhání částky v rámci rozvojového projektu

Rozhodnutí

Případ 2577/2004/OV - Otevřeno dne 12/10/2004 - Rozhodnutí ze dne 26/07/2007

Stěžovatel, společnost patřící do konsorcia, byla dodavatelem při provádění projektu Komise „Pomoc EU při obnově libanonské správy“. V srpnu 1999 stěžovatel podepsal smlouvu o projektu se zadavatelem, konkrétně se Státním ministerstvem pro správní reformu Libanonské republiky (dále jen „OMSAR“). Stěžovatel čelil několika problémům ohledně způsobu, jakým delegace Komise s projektem v Libanonu nakládala. Dopisem ze dne 22. ledna 2003 delegace informovala stěžovatele, že bude vymáhána částka 29 306,65 EUR, odpovídající dietám a nákladům na letenky, fakturovaná konsorciem za podpůrný tým (podpora z domovské kanceláře). Podle stěžovatele vedlo nespravedlivé nakládání se smlouvou ze strany Komise k závažným finančním ztrátám pro stěžovatele, přičemž rovněž poškodilo dobré jméno konsorcia.

V srpnu 2004 stěžovatel podal stížnost k veřejnému ochránci práv. Stěžovatel uvedl, že (i) rozhodnutí Komise vymáhat částku 29 306,65 EUR je neoprávněné a že (ii) Komise ukazuje nerozhodnost a pasivní postoj k plánu, který konsorcium předložilo v červnu a prosinci 2002 a znovu v březnu 2003 pro druhou etapu projektu. Ve svém vyjádření stěžovatel dále uvedl, že (iii) návrh na druhou fázi projektu byl jednoduše zamítnut, aniž by OMSAR nebo stěžovatel dostal jakoukoliv příležitost být slyšen.

Ve svém stanovisku Komise ohledně prvního tvrzení uvedla, že měla dostatečné právní důvody nárokovat náhradu uvedené částky. Pokud jde o druhé tvrzení, Komise uvedla, že není možné připsat jí výlučnou odpovědnost za zpoždění a že nezůstávala pasivní. Komise zamítlá třetí tvrzení stěžovatele a uvedla, že vůči stěžovateli projevila maximální pružnost.

Po důkladné analýze spisu veřejný ochránce práv dospěl k názoru, že se mělo rozlišovat mezi desetidenní lhůtou před zahájením na samotném počátku projektu (v říjnu 1999) a zbývajícím dobou trvání smlouvy. Pokud jde o lhůtu před zahájením, veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že rozhodnutí Komise o vymáhání nákladů na cestovné a diet podpůrného týmu by se

mohlo považovat za příklad nesprávného úředního postupu. Veřejný ochránce práv proto předložil návrh na smírné řešení mezi stěžovatelem a Komisí. V této situaci navrhl, že by Komise mohla přehodnotit své rozhodnutí o vymáhání částky 29 306,65 EUR.

Pokud jde o další dvě tvrzení, veřejný ochránce práv žádný případ nesprávného úředního postupu neshledal.

Ve své odpovědi na návrh smírného řešení Komise uvedla, že v zájmu podniknutí kroků k urovnání záležitosti spis přehodnotila a přijala návrh veřejného ochránce práv. Komise vysvětlila, že výdaje v celkové výši 3 536,23 EUR odpovídající dietám a letenkám jsou nyní považovány za oprávněné a budou odečteny od částky, která má být vymáhána. Proto se částka, která má být vymáhána, snížila na 25 770,42 EUR. Ve svém stanovisku stěžovatel přijal smírné řešení a poděkoval veřejnému ochránci práv za jeho zásah.

Ve svém rozhodnutí veřejný ochránce práv uvedl, že mezi stěžovatelem a Komisí bylo dohodnuto smírné řešení. Veřejný ochránce práv proto spis uzavřel.

Ve Štrasburku dne 26. července 2007

Vážený pane X,

Dne 24. srpna 2004 jste jménem společnosti podal stížnost evropskému veřejnému ochránci práv na Komisi týkající se projektu EU.

Dne 12. října 2004 jsem předal stížnost předsedovi Komise. Dne 6. prosince 2004 jste zaslala e-mail, který obsahoval Váš dopis ze dne 3. prosince 2004, který byl napsán v odpovědi na můj dopis ze dne 12. října 2004 a v němž jste vyjádřil politování nad tím, že některá obvinění z Vaší stížnosti nelze prošetřit kvůli „dvouleté lhůtě“. Rovněž jste navrhl, aby byl znovu zvážen čl. 2 odst. 4 statutu veřejného ochránce práv.

Komise zaslala své stanovisko dne 22. prosince 2004. Předal jsem Vám jej dne 12. ledna 2005 s výzvou k vyjádření, kterou jste zaslal dne 26. února 2005. Ve svém dopise jste znovu zmínila „dvouletou lhůtu“ a doporučila, aby byl znovu zvážen čl. 2 odst. 4 statutu veřejného ochránce práv.

V odpovědi na Váš dopis ze dne 22. června 2005, ve kterém jste se dotazoval na stav Vaší stížnosti, Vás můj úřad kontaktoval telefonicky a poskytl vám další informace.

Dne 7. listopadu 2005 jste zaslala e-mail s přiloženým dopisem ze dne 1. listopadu 2005 obsahujícím další žádost týkající se statusu Vaší stížnosti. Dne 16. listopadu 2005 jste na toto téma vedl telefonický rozhovor s mým úřadem. Dne 22. listopadu 2005 jsem odpověděl na Váš dopis ze dne 1. listopadu 2005 a poskytl jsem Vám další informace týkající se řešení Vašeho případu a uvedl jsem, že Vás budu informovat o výsledku svých dotazů nejpozději do konce února 2006. Ve svém dopise jsem rovněž odpověděl na Vaše připomínky k čl. 2 odst. 4 statutu veřejného ochránce práv.

Dne 1. března 2006 jsem Vám napsal další dopis týkající se probíhajícího šetření.

Dne 15. března 2006 jsem Komisi písemně zaslala žádost o další informace a doplňující stanovisko, které má být předloženo do 30. dubna 2006. Informoval jsem vás dopisem z téhož dne.

Dne 21. dubna 2006 požádala Komise o prodloužení lhůty pro dodatečné stanovisko do 31. května 2006, kterou jsem udělil dopisem ze dne 3. května 2006.

Dne 9. června 2006 Komise informovala můj úřad, že dojde k dalšímu zpoždění.

Dne 20. července 2006 zaslala Komise své dodatečné stanovisko. Zaslal jsem Vám jej dne 7. srpna 2006 s výzvou k předložení doplňujících připomínek, které jste zaslali dne 26. září 2006.

Dne 15. února 2007 jsem Komisi předložil návrh smírného řešení a požádal ji, aby odpověděla do 31. března 2007. Byli jste o tom informováni ve stejný den.

Dopisem ze dne 2. března 2007 požádala Komise o prodloužení lhůty pro odpověď do 31. května 2007. Dopisem ze dne 12. března 2007 jsem žádosti Komise vyhověl. Byli jste o tom informováni ve stejný den.

Dopisem ze dne 5. dubna 2007 jste mě informoval, že se vaše společnost stala členem jiné skupiny společností a že v důsledku této změny došlo ke změně názvu Vaší společnosti i její adresy.

Komise zaslala odpověď týkající se návrhu smírného řešení dne 14. května 2007. Předal jsem Vám jej spolu s výzvou k vyjádření, kterou jste zaslal dne 15. června 2007.

Nyní píšu, abych vám sdělil výsledky dotazů, které byly provedeny.

Aby nedocházelo k nedorozuměním, je důležité připomenout, že Smlouva o ES zmocňuje veřejného ochránce práv k tomu, aby zkoumal možné případy nesprávného úředního postupu pouze při činnostech orgánů a institucí Společenství, v tomto případě Evropské komise. Statut veřejného ochránce práv konkrétně stanoví, že proti žádnému jinému orgánu nebo osobě, jako je v projednávané věci vnitrostátní orgány, konkrétně ministr pro správní reformu, nelze podat stížnost veřejnému ochránci práv.

KE STÍŽNOSTI

Stěžovatel je společností poradců v oblasti řízení. Podle stěžovatele jsou relevantní skutečnosti v souhrnu následující:

Stěžovatel, který společně s jinou společností vytvořil konsorcium, byl dodavatelem při realizaci rozvojového projektu Evropské komise ve třetí zemi. Zadavatelem dotčeného projektu byl

ministr pro správní reformu země, kde se projekt uskutečnil (dále jen „OMSAR“). Smlouva na projekt byla podepsána v srpnu/září 1999 (1) a konsorcium začalo poskytovat své služby dne 8. října 1999.

Stížnost se týká řešení tohoto projektu delegací Komise v zemi projektu (dále jen „delegace“). Podle stěžovatele nekalé zacházení se smlouvou ze strany Komise vedlo stěžovateli k vážným finančním ztrátám a zároveň poškodilo pověst konsorcia.

Nezávislé konsorcium uzavřené Komisí provedlo přezkum projektu v polovině období v říjnu 2001 a v dubnu 2002 vydalo monitorovací zprávu.

Spolu se svou stížností adresovanou veřejnému ochránci práv přiložil stěžovatel podrobnou 14stránkovou poznámku o problémech při zadávání zakázek a provádění projektu. V této poznámce stěžovatel uvedl následující čtyři tvrzení:

(1) Během zadávacího řízení došlo k porušení předpisů: nabídkové řízení, které vedlo k podpisu smlouvy (30. srpna 1999), bylo zdlouhavé, kontroverzní a bylo předmětem mnoha politických manévřů. Mezi žádostí o návrh v září 1998 a zahájením poskytování služeb konsorciem v říjnu 1999 uplynul více než rok.

(2) Došlo k nespravedlivému výkladu smlouvy, pokud jde o i) podpůrný tým domácí kanceláře, ii) podpůrný personál v kanceláři a iii) nahrazení odborníků:

i) Dopisem ze dne 22. ledna 2003 informovala delegace stěžovatele, že částka 29 306,65 EUR představující denní dietu a náklady na letenku fakturované konsorciem v průběhu let pro podpůrný tým pro domácí kanceláře bude vrácena. Stěžovatel však poznamenal, že tento postup uplatňoval tři a půl roku a že jej Komise vždy proplatila. Stěžovatel odkázal na dopis OMSAR ze dne 30. září 1999, v němž se uvádí, že tato organizace dosáhla dohody s delegací v řadě otázek, mezi něž patří podpora domácí kanceláře. Dopis, zkopírovaný delegací, za předpokladu, že: „*Pan [X] [výkonný ředitel stěžovatele] , pan [P.] a pan [B.] jsou považováni za tým vedoucí kanceláře (2) , a proto mají nárok pouze na [sic] letenku a denní dietní poplatky*“ (zdůraznění žadatele). Stěžovatel rovněž odkázal na dopis vedoucího delegace ze dne 10. prosince 1999, který podle jeho názoru podpořil jeho postoj. V dopise vedoucího delegace se uvádí, že „*pokud chcete jako krátkodobé odborníky využít členy týmu pro dohled nad backstoppingem, váš návrh bude muset být po předchozích informacích Komisi předem a formálně schválen veřejným zadavatelem*“. Ve stejném dopise se rovněž uvádí , že „*[a] již projednávaná činnost [výkonného ředitele stěžovatele] (...) musí být považována za zálohu ze strany [stěžovatele] a nebude povolena žádná faktura o poplatcích*“ (zdůraznění stěžovatele). Pokud by byl postup používaný stěžovatelem po celou dobu nesprávný, bylo by vyžadováno dřívější oznámení a oprava ze strany Komise a měly by se vztahovat spíše na budoucí než minulé vstupy podpůrného týmu domácí kanceláře.

ii) Před podpisem smlouvy v srpnu 1999 informoval OMSAR stěžovatele o tom, že nebude schopen zpřístupnit podpůrný personál kanceláře, a bylo dohodnuto, že tato otázka by měla být vznesena s delegací během počátečního období. Na základě této dohody byla smlouva

podepsána a schválena delegací. Později, během období zahájení činnosti (3) , byla delegace stěžovateli informována, že konsorcium nesprávně vyložilo RFP a že samo musí hradit náklady spojené s podpůrnými pracovníky kanceláře.

(III) Požadavky týkající se nahrazení odborníků se postupem času zpřísnily a vedly ke značným nákladům pro konsorcium. V tomto ohledu stěžovatel poukázal na události, k nimž došlo v letech 2000 a 2001, jakož i na monitorovací zprávu z dubna 2002.

(3) V rozhodovacím procesu delegace panovala nejednotnost. Stěžovatel poukázal na pět příkladů zahrnujících přijímající agentury projektu, a to i) Ministerstvo vnitra a obcí, ii) Ministerstvo sociálních věcí, iii) Ministerstvo financí, iv) Ministerstvo obchodu a hospodářství a v) ústřední statistickou správu. V tomto ohledu stěžovatel poukázal na různé incidenty, k nimž došlo v prvních dvou letech od realizace projektu.

(4) Delegace při monitorování projektu dostatečně netransparentně a reagovala, konkrétně i) nejasná komunikace, ii) zmatenost úloh a odpovědností a iii) nerozhodnost a nereagování, pokud jde o plán stěžovatele na druhou fázi projektu.

Pokud jde o nedostatek rozhodnosti a schopnosti reagovat, stěžovatel uvedl, že plán druhé fáze projektu byl předložen v červnu a prosinci 2002 a znovu v březnu 2003. Komise však nepodléhala žádným podstatným následným opatřením. Stěžovatel konkrétně poukázal na to, že plán byl poprvé předložen v červnu 2002, ale následovalo období úplné mlčení delegace. V listopadu 2002 a teprve poté, co konsorcium vyvinulo tlak na delegaci, vydala delegaci prohlášení, v němž navrhla některé drobné změny. Byly vypracovány a počátkem prosince 2002 byl předložen revidovaný plán. Opět následovalo období naprostého ticha. Stěžovatel musel znovu vyvíjet tlak na delegaci, aby poskytl pokyny ohledně rozsahu druhé fáze. Stejně jako při první příležitosti, tam byla jen malá zpětná vazba. Třetí návrh, který obsahoval rozpočet, byl vypracován v březnu 2003, který se zabýval všemi body delegace, ale po značném dodatečném zpoždění byl delegací jednoduše zamítnut z důvodu, že nespĺňuje dostupné rozpočtové parametry.

Reakce veřejného ochránce práv

Ve svém dopise ze dne 12. října 2004, v němž veřejný ochránce práv odpověděl na stížnost, informoval stěžovatele, že s výjimkou tvrzení 2 písm. i) a iii) není oprávněn se touto stížností zabývat na základě čl. 2 odst. 4 svého statutu. Toto ustanovení stanoví, že „*stížnost musí být podána do dvou let ode dne, kdy se osoba podávající stížnost dozvěděla o skutečnostech, na nichž je založena*“.

Veřejná ochránkyně práv proto požádala Komisi, aby předložila stanovisko k tvrzením 2 písm. i) a iii), a sice že:

i) rozhodnutí Komise ze dne 22. ledna 2003 získat zpět částku 29 306,65 EUR představující denní dietu a náklady na letenku (související s podpůrným týmem pro domácí kanceláře) fakturované konsorciem v průběhu let je neodůvodněné. Stěžovatel požaduje vrácení této částky.

II) Komise prokázala nerozhodnost a nereagování, pokud jde o plán druhé fáze projektu, který stěžovatel předložil v červnu a prosinci 2002, a opět v březnu 2003.

Další korespondence stěžovatele

V reakci na dopis veřejného ochránce práv ze dne 12. října 2004 stěžovatel v dopise ze dne 3. prosince 2004 navrhl, aby čl. 2 odst. 4 statutu veřejného ochránce práv mohl být znovu zváženo, aby se dvouletá promlčecí lhůta již nevztahovala na oprávněné stížnosti.

ŠETŘENÍ

Stanovisko Komise

Ve svém stanovisku Komise stručně uvedla následující připomínky:

Projekt byl dohodnut v červnu 1998 mezi Komisí a OMSAR. Společnost OMSAR udělila konsorciu stěžovatele poradenství v oblasti monitorování projektů (PMC). Cílem této smlouvy o poskytování služeb na 36 měsíců bylo pomoci vládě země při provádění národního programu administrativní rehabilitace.

Smlouvu podepsali OMSAR a stěžovatel (jménem konsorcia) dne 30. září 1999. Dne 30. září 2002, tedy před uplynutím doby platnosti, byl podepsán dodatek o prodloužení doby trvání smlouvy o dalších šest měsíců od října 2002 do března 2003.

Pokud jde o obě tvrzení, Komise vznesla následující připomínky:

(1) Úhrada částky 29 306,65 EUR z důvodu neoprávněného výkladu smlouvy týkající se podpory z domova

Pokud jde o první tvrzení stěžovatele, Komise uvedla, že po ověření faktury od stěžovatele obdržené dne 28. října 2002 a za období od července do září 2002 delegace konstatovala, že náklady na činnosti zpětného uložení byly zahrnuty do položky „Odměna zaměstnanců“. Vzhledem k tomu, že tyto náklady nebyly ve smluvních ustanoveních stanoveny, ověřila delegace předchozí platby pocházející ze srpna 2000 a pokrývající služby poskytované v období od 30. září 1999 do 30. června 2002. Na základě tohoto ověření delegace zjistila, že stěžovateli byla neoprávněně vyplacena celková částka 29 306,65 EUR.

Dopisem ze dne 22. ledna 2003 informovala delegace stěžovatele, že zpětné uložení je považováno za součást režijních nákladů dodavatele, a že proto poplatky a související výdaje neměly být fakturovány. Komise proto informovala stěžovatele, že je nutná oprava faktury a že neoprávněně vyplacená částka bude získána zpět tak, že ji odečte od příští faktury společnosti.

V dopisech ze dne 5. března a 19. května 2003 stěžovatel tvrdil, že společnost OMSAR učinila nabídku „*nahradit (...) náklady na letenky a denní diety za zpětné cesty*“ a že stěžovatel jednal v souladu s obdrženými pokyny. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl informován dne 14. května 2003, delegace však nezjistila žádné dokumenty podporující schválení takové dohody Komisí. Navzdory žádosti v tomto smyslu nebyly v tomto ohledu předloženy žádné důkazy.

Stěžovatel ve své stížnosti odkázal na dopis zaslaný vedoucím delegace dne 10. prosince 1999, v němž byly stanoveny podmínky pro žádosti o platby, konkrétně formální schválení

zadavatelem po předchozích informacích Komisi týkajících se zaměstnání člena týmu provádějícího dohled jako krátkodobého odborníka. Komise uvedla, že v souladu se smluvními podmínkami byli tito odborníci oprávněni provádět krátkodobé mise během prvních šesti měsíců projektu, za něž byli plně odměňováni.

Pokud jde o činnosti zpětného zastavení, smluvní ustanovení však výslovně nepředpokládala žádnou náhradu nebo náhradu nákladů (4), které byly považovány za součást režijních nákladů konzultanta. Stěžovatel to skutečně připustil, když ve své stížnosti uvedl, že „*předchozí oznámení a oprava ze strany Komise (...) by se měla vztahovat spíše na budoucí než minulé vstupy podpory domácí kanceláře*“. Zdá se však, že stěžovatel ignoruje skutečnost, že podle čl. 90 odst. 3 všeobecných podmínek pro smlouvy o poskytování služeb financovaných Evropským společenstvím ve středomořských zemích a územích (dále jen „obecné podmínky“) „*platba průběžných plateb nemá povahu konečné platby, která zbavuje příjemce povinnosti*“. Kromě toho nemohla být skutečnost, že předchozí platby byly uvolněny, aniž by byly zjištěny nesrovnalosti, považována za platnou změnu smluvních podmínek. Podle článku 105 zvláštních podmínek smlouvy mohla být taková změna provedena pouze prostřednictvím dodatku. V důsledku toho měla Komise v souladu s řádným finančním řízením a v souladu s příslušnými smluvními ustanoveními povinnost zajistit, aby finanční prostředky Společenství byly vynakládány v souladu s ustanoveními smlouvy, a měla rovněž legitimní právo napadnout vyplacení neoprávněně vyplacených částek.

Pokud jde o argument stěžovatele, podle kterého nebyla dodržena jeho legitimní očekávání (5), Komise uvedla, že podle judikatury soudů Společenství se právo dovolávat se zásady ochrany legitimního očekávání vztahuje na každého jednotlivce, který se nachází v situaci, kdy je zřejmé, že správa Společenství jej vedla k rozumným očekáváním. Osoba se může dovolávat porušení této zásady pouze v případě, že mu správa poskytla „přesná ujištění“. V tomto případě stěžovatel nepředložil žádný důkaz, který by dokazoval, že Komise schválila dohodu, podle níž mají být proplaceny náklady související s činnostmi zpětného uložení. Komise měla za to, že má dostatečné právní důvody pro žádost o vrácení ve výši 29 306,65 EUR. Komise však uznala, že došlo k určitému zpoždění při odhalování nesrovnalostí plateb uskutečněných za účelem zpětného uložení, a z tohoto důvodu vyjádřila stěžovateli své politování.

(2) Nerozhodnost a nereagování na plán stěžovatele na druhou fázi projektu

Pokud jde o druhé tvrzení stěžovatele, Komise uvedla, že v době, kdy bylo naplánováno rozhodnutí týkající se druhé fáze projektu, veřejný zadavatel učinil kritické připomínky k nízké kvalitě služeb technické pomoci poskytovaných stěžovatelem. Bez ohledu na tuto situaci přijala Komise opatření s cílem zaručit pokračování projektu a jeho další provádění ve druhé fázi. Čtyři měsíce před vypršením smlouvy, dne 21. května 2002, Komise stanovila podmínky, za kterých by měla být tato druhá fáze provedena, a zavedla dvoufázový program. V první fázi do července 2002 měl OMSAR předložit návrh programu administrativní modernizace. Pokud bude dosaženo dohody, předpokládá se, že v září 2002 bude zahájena nová fáze, v níž je třeba určit úlohu OMSAR, potřeby technické pomoci a smlouvy o poskytování služeb, které mají být připraveny.

Úřad OMSAR předložil Komisi tři po sobě jdoucí návrhy rámce pro budoucí intervenci (dále jen „FFAI“).

Komise poukázala na to, že data uvedená v tvrzení stěžovatele se neshodují s daty uvedenými Komisí. Stěžovatel uvedl, že plán byl poprvé předložen v červnu 2002, ale teprve 18. července 2002, kdy OMSAR předložil prozatímní dokument FFAI s pomocí PMC, byly zjištěny nedostatky.

Vzhledem k časovým omezením prodloužilo dodatek podepsaný dne 30. září 2002 smlouvu s konsorciem o dalších šest měsíců do března 2003. Tento dodatek byl schválen delegací dne 11. října 2002 a schválen ústředím Komise.

Dne 4. listopadu 2002 předložila Komise své připomínky k návrhu FFAI. OMSAR poskytl Komisi aktualizovanou verzi plánu až 6. února 2003 – a nikoli začátkem prosince 2002, jak uvedl stěžovatel. Na zasedání konaném dne 24. února 2003 informovala delegace OMSAR i PMC o svém stanovisku k novému plánu. Dne 10. března 2003 společnost OMSAR znovu zaslala novou verzi plánu, která byla nakonec schválena dne 19. března 2003 s některými připomínkami.

I když je pravda, že rozhodovací proces byl dlouhý, Komise se domnívala, že zpoždění vysvětluje několik skutečností, které v každém případě nebyly přičitatelné výlučně Komisi. Jak již bylo prokázáno, Komise nezůstávala pasivní a snažila se zaručit pokračování projektu. Většinu času, který uplynul až do konečného schválení FFAI, mohla být uložena, pokud požadovaný dokument od začátku splňoval očekávané požadavky na kvalitu. V zájmu řádného finančního a smluvního řízení byla Komise povinna požádat FFAI o revizi.

Komise dále poukázala na to, že navzdory skutečnosti, že realizace projektu byla opožděna, přijala vhodná opatření a rovněž prodloužila dobu trvání smlouvy a poskytla dostatečný rozpočet na prodloužení šesti měsíců. Tato opatření umožnila PMC zachovat si své zaměstnance.

Komise uznala, že existují určité rozdíly ve stanovisku k OMSAR, pokud jde o to, jak pokračovat v umožnění pokračujícího zapojení stěžovatele po skončení smlouvy dne 31. března 2003. Zatímco OMSAR zamýšlel podepsat novou smlouvu v souladu s jednacím řízením, delegace považovala za vhodnější změnit smlouvu prostřednictvím dodatku.

Vzhledem k časovým omezením delegace svůj přístup změnila a dopisem ze dne 26. března 2003 informovala OMSAR o možnosti jednacím řízení s konsorciem. Dne 4. dubna 2003 proto společnost OMSAR předložila výsledky jednání se stěžovatelem, včetně životopisů odborníků a revize cen.

Po posouzení návrhu informovala delegace dne 15. dubna 2003 OMSAR, že nemůže předložit návrh ústředí Komise ke schválení, protože i) navrhované životopisy jsou nevyhovující a často nedostatečné kvality, a ii) Komise poznamenala, že poplatky se značně zvýšily ve srovnání s poplatky obsaženými ve smlouvě, která právě vypršela. Toto zvýšení poplatků se pohybovalo od 25 % do 30 % bez mezinárodní dopravy a od 30 % do 39 %, včetně mezinárodní dopravy. Posledně jmenované zvýšení implikovalo stanovení denní částky 919 EUR na poplatky

krátkodobých mezinárodních odborníků. To by vedlo k vyplácení mnohem vyšších mezd než u jiných smluv stejné povahy realizovaných v rámci projektu.

Delegace odkázala na oběžník ze dne 8. ledna 2003 o revizi cen, který vydalo Generální ředitelství Komise pro rozpočet. Stěžovatel dříve použil cenový index pro výpočet zvýšení poplatků. V důsledku použití ustanovení oběžníku a s vyloučením nezpůsobilých nákladů na mezinárodní dopravu se zvýšení poplatků pohybovalo od 8,6 % do 19 % namísto 30 % do 39 %, jak požadovalo konsorcium. V souladu s tímto výpočtem bylo v zápisu ze schůze konané dne 24. února 2003 zasláno OMSARu a vedoucímu týmu projektu uvedeno, že předpokládané zvýšení poplatků činí 10 %.

Po přehodnocení spisu bylo tedy zřejmé, že zpoždění přičitatelná Komisi byla odůvodněná. Kromě toho bylo původní rozhodnutí o zamítnutí návrhu vyjednávacího řízení odůvodněno jak z důvodu řádného finančního řízení, tak z důvodu povinnosti Komise zajistit, aby finanční prostředky Společenství byly vynakládány v souladu se stávajícími ustanoveními.

Komise dospěla k závěru, že její útvary jednaly řádně, dodržovaly pro ni závazná pravidla a zásady, a proto nedošlo k žádnému nesprávnému úřednímu postupu.

Připomínky stěžovatele

Ve svých připomínkách stěžovatel zopakoval své připomínky ve svém dopise veřejnému ochránci práv ze dne 3. prosince 2004. Uvedl, že i když je rozhodnutí veřejného ochránce práv nezabývat se svými tvrzeními na základě čl. 2 odst. 4 statutu veřejného ochránce práv formálně správné, nemusí dosáhnout toho, co je nezbytné, pokud jde o poskytnutí zpětné vazby Komisi, a může jí tak odepřít možnost poučit se z problémů spojených s prováděním projektu. S ohledem na to stěžovatel doporučil, aby byl čl. 2 odst. 4 znovu zvážen, aby se dvouletá promlčecí lhůta již nevztahovala na oprávněné stížnosti.

Pokud jde o *první tvrzení*, stěžovatel uvedl, že i když Komise uznala, že skutečně došlo k „určitému zpoždění“ při odhalování nesrovnalostí plateb uskutečněných za účelem zpětného uložení, trvala na svém názoru, že má dostatečné právní důvody požadovat od konsorcia vrácení ve výši 29 306,65 EUR, jelikož tato částka byla stěžovateli údajně neoprávněně vyplacena od zahájení projektu dne 30. září 1999.

V tomto ohledu stěžovatel připomněl, že delegace měla k dispozici kopii dopisu ze dne 30. září 1999, který napsal OMSAR, po dobu více než pěti let. V tomto dopise ministr upozornil stěžovatele na řadu otázek, které byly s delegací projednány a s nimiž se delegace dohodla, včetně nákladů na záložní tým. OMSAR konkrétněji uvedl, že: „*Pan [X] [výkonný ředitel stěžovatele], pan [P.] a pan [B.] jsou považováni za tým vedoucí kanceláře, a proto mají nárok pouze na [sic] letenku a denní dietní poplatky*“ (zdůraznění žadatele). Kromě toho měla delegace k dispozici podpůrné dokumenty pro každou zastavující misi, všechny byly opatřeny oprávněnými podpisy OMSAR a formálním potvrzením ze strany samotné delegace. Z těchto dokumentů vyplynulo, že konsorcium dodrželo příslušná pravidla stanovená OMSAR a delegací, a proto fakturovalo pouze cestovní náklady a denní diety, a nikdy za poplatky.

Místo toho se Komise snažila doložit oprávněnost svého úsilí požadovat se zpětným účinkem

platby uskutečněné v období delším než tři roky. Stěžovatel se domníval, že výše uvedené důkazy dostatečně podpořily jeho názor, že žádost delegace o úhradu by měla být považována za „nepravidelnou“.

Pokud jde o *druhé tvrzení*, stěžovatel uvedl, že stanovisko Komise bylo zvláštním způsobem upraveno do kontextu, a to tím, že zdůraznil názor veřejného zadavatele na údajně nízkou kvalitu služeb technické pomoci poskytovaných stěžovatelem. To bylo zvláštní, protože delegace záměrně ignorovala názor svých vlastních odborníků na monitorování. Tito odborníci, kteří prokázali plné povědomí o velmi komplikované a obtížné politice, v jejímž rámci byl projekt realizován konsorciem, se v době vypršení smlouvy (zpráva PC/M06 ze dne 2. října 2002) domnívali, že „dosažení výstupů k dnešnímu dni“, „schopnost dosáhnout cílů“ a „potenciální udržitelnost“ jsou „standardní, podle plánu“. Ve svém souhrnném závěru nebyly uvedeny žádné konkrétní „problémy/potřeba pro opatření“. Kontextualizace stanoviska Komise byla přinejlepším svévolná a jistě nebyla relevantní pro projednávanou otázku.

Svévolnost a nerozhodnost delegace dosáhla velmi škodlivého stavu v souvislosti s rozhodovacím procesem týkajícím se případné druhé fáze. Pokud jde o tuto otázku, samotné stanovisko Komise poskytlo pro stížnost dostatečný důkaz. Například byly uvedeny odkazy na skutečnost, že delegace skutečně trvala nejméně čtyři měsíce, než předložila připomínky k prvnímu návrhu FFAI. Stanovisko Komise poskytlo v různých bodech důkazy o „svévolnosti“, zejména v případech, kdy došlo k rozdílným stanoviskům mezi OMSAR a delegací, nebo k otázkám týkajícím se sestavování rozpočtu, plánování a postupů rozšíření. Nestranný pozorovatel by sotva mohl dospět k závěru, že rozhodovací proces týkající se prodloužení projektu byl zmatený a procpaný různými návrhy a falešnými očekáváními.

Stěžovatel rovněž tvrdil svévolnost delegace. Konsorcium například opakovaně žádalo o pokyny ohledně parametrů, které by se při vstupu do nové fáze řídily případnou revizí sazeb. Odpovědí delegace bylo požádat stěžovatele, aby byl konkrétnější, a požádat konsorcium a OMSAR, aby předložily návrhy k této otázce, a to po vzájemné diskusi a jednání. Poté, co zaměstnanci OMSAR a konsorcium strávily mnoho času projednáváním a přezkumem rozpočtových parametrů a vypracovaly společný návrh pro další fázi projektu, byla tatož delegace, která navrhla toto ujednání, zamítnuta.

Stěžovatel uvedl, že s cílem dospět ke spravedlivému a vyváženému posouzení stížnosti by veřejný ochránce práv mohl rovněž zvážit žádost o stanovisko OMSAR.

Žadatel rovněž vznesl některé konkrétnější připomínky, neboť tvrzení Komise měla určitý vliv na jeho technické schopnosti jako dlouhodobého partnera Komise. V tomto ohledu stěžovatel uvedl, že není pravda, že navrhované poplatky jsou „mnohem vyšší než u jiných smluv stejné povahy“. Ve skutečnosti u některých projektů hradila delegace poplatky dvakrát vyšší než navrhovaná částka. Kromě toho poplatky, které stěžovatel obdržel v rámci podobných projektů financovaných EU v regionu, dokonce výrazně překračovaly navrhované poplatky.

Poznámky, že navrhované životopisy byly nestandardní, byly rovněž nepřesné. Úplné zamítnutí všech životopisů posílilo dojem, že delegace pouze hledala výmluvu pro zamítnutí návrhu.

Bez ohledu na zjištěné nejasnosti týkající se například otázek týkajících se poplatků delegace nikdy nepozvala konsorcium, aby projednalo návrh, který jí byl předložen, natož navrhované odborníky a poplatky. Namísto zahájení zralé diskuse, která by mohla vést k revizi konkrétních prvků, byl celý návrh jednoduše zamítnut, aniž by OMSAR nebo stěžovatel mohl být vyslechnut.

Na základě výše uvedeného konsorcium nesouhlasilo s názorem Komise, že jeho útvary jednaly řádně a že nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

Další šetření

Po analýze stanoviska Komise a připomínek stěžovatele se ukázalo, že jsou nutná další šetření. Veřejná ochránkyně práv proto dne 15. března 2006 zaslala Komisi následující žádost o další informace a stanovisko k novému tvrzení:

1) Žádost o další informace:

(1) Stěžovatel ve své stížnosti uvedl, že „*náklady na dietu a letenku byly fakturovány, faktury (schválené OMSAR) ověřeny a potvrzeny delegací, a nakonec a vždy proplaceny Komisí v Bruselu*“ (zdůraznění doplněno). Ve svých připomínkách ke stanovisku Komise stěžovatel tvrdil, že delegace disponuje

„řada podkladů pro každou misi [sic], všechny s oprávněnými podpisy [sic] OMSAR a formální schválení samotnou delegací, aby se prokázalo, že konsorcium dodržovalo příslušná pravidla stanovená OMSAR a delegací, a tudíž pouze fakturovalo cestovní náklady a denní diety za zpětné uložení, a nikdy žádné poplatky“ (zvýraznění doplněno).

Mohla by se proto Komise i) vyjádřit k významu schválení zakládacích misí delegací a ii) zaslat kopii dokumentů, kterými potvrdila faktury zaslané stěžovatelem?

(2) Dopis OMSAR ze dne 30. září 1999 zaslaný stěžovateli, který byl zkopírován vedoucímu delegace, odkázal s ohledem na fázi před zahájením:

„následující otázky, které byly projednány a dohodnuty s delegací EU : (...) 2. Poplatky týmu vedoucí kanceláře pro zálohovací fázi za fázi předběžného zahájení: Pan X. [výkonný ředitel stěžovatele], pan P. a pan B. jsou považováni za tým vedoucí kanceláře, a proto mají nárok pouze na [sic] letenku a denní dietní poplatky“ (zvýraznění doplněno).

Dopis delegace u stěžovatele ze dne 10. prosince 1999, v němž se pouze uvádí, že nebude povolena žádná faktura poplatků, se nezdá být v rozporu s tvrzením obsaženým v dopise OMSAR ze dne 30. září 1999, pokud jde o náhradu cestovních výdajů a denních diet během přípravné fáze. Mohla by se Komise k tomu vyjádřit a objasnit, jaká byla „předpočáteční fáze“ a na které období se vztahovala?

(3) Veřejný ochránce práv rovněž uvádí, že Komise ve svém dopise ze dne 22. ledna 2003 informovala stěžovatele, že vymáhá částky faktur za období od 30. září 1999 (tj. od počátku smlouvy) do 30. června 2002. Ve svém stanovisku však Komise uvedla, že během prvních šesti měsíců projektu (tj. od 30. září 1999 do 31. března 2000) byli odborníci z týmu pro zálohování oprávněni provádět krátkodobé mise a za tyto mise byli plně odměňováni. Je obtížné sladit výše

uvedené dvě tvrzení na první pohled. Mohla by se Komise k tomu vyjádřit?

(4) Komise ve svém stanovisku uvedla, že smluvní ustanovení konkrétně nepředpokládají žádnou kompenzaci ani náhradu nákladů na činnosti zpětného uložení. Mohla by Komise za těchto okolností vysvětlit, kdy přesně zjistila, že tyto náklady neměly být proplaceny, a proč trvalo tak dlouho, konkrétně více než tři roky po odeslání prvních faktur, než se dozvěděla, že tyto náklady neměly být fakturovány?

(5) Ve svých připomínkách stěžovatel uvedl, že uvedení stanoviska Komise do kontextu, konkrétně odkaz na údajně nízkou kvalitu služeb technické pomoci poskytovaných stěžovatelem, je svévolné a není relevantní pro danou otázku. Mohla by se Komise k tomu vyjádřit?

(6) Ve svých připomínkách stěžovatel uvedl, že není pravda, že navrhované poplatky „jsou mnohem vyšší než u jiných smluv stejné povahy“ (strana 4 stanoviska Komise). Žadatel rovněž uvedl, že stanovisko Komise, že navrhované životopisy jsou nevyhovující, je rovněž nepřesné. Mohla by se Komise k tomu vyjádřit?

II) Žádost o stanovisko k novému tvrzení:

(7) Ve svých připomínkách stěžovatel tvrdil, že návrh druhé fáze projektu byl jednoduše zamítnut, aniž by OMSAR nebo stěžovatel mohl být vyslechnut. V této souvislosti stěžovatel rovněž tvrdil svévolnost, neboť na jedné straně jej delegace vyzvala, aby společně s OMSAR předložil návrhy týkající se rozpočtových parametrů a na straně druhé společný návrh zamítla samotná delegace, která navrhla toto ujednání. Mohla by se Komise k tomuto novému tvrzení vyjádřit?

Dodatečné stanovisko Komise

Ve svém dodatečném stanovisku vznesla Komise následující připomínky:

(1) Pokud jde o schválení faktur, Komise poukázala na to, že prohlášení stěžovatele, podle něhož delegace formálně schválila prezenční listiny o doprovodných pracovních cestách připojených k fakturám, není přesné. Podpůrné dokumenty, které úřad OMSAR předal delegaci, obsahovaly pouze podpisy zástupců OMSAR. Není běžnou praxí, že delegace schvaluje faktury a podpůrné dokumenty, a to ani v tomto případě nebylo učiněno.

Jako důkaz toho byly k dodatečnému stanovisku Komise přiloženy vzorové kopie jak žádosti o fakturu, tak prezenční listiny. Veřejná ochránkyně práv proto bude mít možnost posoudit, zda Komise tyto dokumenty schválila, či nikoli.

(2) Pokud jde o druhou otázku, Komise nepovažuje dopis delegace ze dne 10. prosince 1999 za neslučitelný s dopisem OMSAR ze dne 30. září 1999. Oba dopisy totiž zpochybňují fakturaci a platbu poplatků za činnosti zpětného uložení.

Kromě toho mají strany této smlouvy, tj. OMSAR a stěžovatel a jeho partner, povinnost jednat v souladu s podmínkami smlouvy, kterou podepsaly. Komise má jakožto subjekt veřejného financování povinnost zajistit soulad plateb s podmínkami smlouvy.

Komise nevylučuje možnost, že jedna nebo obě smluvní strany nepochopily, že odměna a výdaje týkající se služeb poskytovaných členem týmu backstoppingu byly zahrnuty do celkových režijních poplatků, které společnost OMSAR čtvrtletně hradí stěžovateli. Ani tato situace by však nevyžadovala, aby Komise souhlasila s platbami, které nebyly podle smlouvy povoleny, a které v souladu s článkem 105 zvláštních podmínek nebyly formálně povoleny.

Pan B. a pan C. se na toto téma setkali s vedoucím delegace Komise a byli řádně informováni o tom, že jejich předběžná mise musí být považována za závratnou akci konzultanta. Dopis Komise ze dne 10. prosince 1999 měl tuto otázku vyjasnit.

Pokud jde o otázku veřejné ochránky práv týkající se fáze před zahájením, Komise vysvětlila, že tato fáze, tj. fáze před zahájením, byla na žádost stěžovatele zahrnuta, i když není stanovena v mandátu. Proto byla k šedesátidennímu počátečnímu období stanovenému v mandátu přidána desetidenní lhůta s cílem poskytnout stěžovateli více času na aktualizaci obsahu projektu.

To se ukázalo jako nezbytné na jedné straně vzhledem k poměrně dlouhé době, která uplynula mezi přípravou mandátu a zahájením projektu a na straně druhé složitostí projektu, který zahrnoval všechny správní orgány. Počáteční lhůta může trvat nejvýše 60 dnů ode dne podpisu smlouvy. Článek 7 mandátu ve skutečnosti stanoví, že „*návrh počáteční zprávy musí být předložen v 5 (pěti) kopiích nejpozději 60 (šest) dnů po podpisu smlouvy*“. Dopisem ze dne 23. září 1999 stěžovatel OMSAR navrhl, aby byla k této lhůtě přidána lhůta deseti dnů, která umožní zjistit změny okolností a pokud možno navrhnout příslušná opatření zaměřená na zlepšení strategie provádění projektu. Tuto předběžnou fázi schválil úřad OMSAR v dopise ze dne 30. září 1999. Předběžná zpráva byla schválena na zasedání konaném dne 14. října 1999.

(3) Pokud jde o třetí otázku, Komise uvedla, že mezi oběma prohlášeními nevidí žádný rozpor, ale uznala, že předmět je matoucí a může být zavádějící. Ve svém dopise ze dne 22. ledna 2003 informovala Komise stěžovatele, že je nezbytná oprava faktury a že neoprávněně vyplacené částky budou vráceny započtením na příští faktuře, ale její poznámky se týkaly výlučně nákladů souvisejících s činnostmi zpětného uložení. Ve svém druhém prohlášení Komise zamýšlela veřejnému ochránci práv vysvětlit, že i když členové týmu pro zálohování provedli krátkodobé úkoly, byli již odměňováni jako pojistitelé, a proto nemohli obdržet jinou odměnu, pokud nebylo požádáno o řádné povolení (článek 105 zvláštních podmínek).

Postavení, v němž odborník vykonává misi, není irrelevantní. Pokud je zadání odborníka považováno za návratovou misi, není povolena žádná fakturace poplatků. Naopak, pokud expertní člen dozorčího týmu backstopping plní úkol krátkodobého odborníka, je za tuto misi povolena odměna. Toto rozdílné zacházení je jasně uvedeno v dopise OMSAR ze dne 4. července 2000. Pouze na základě předchozího povolení mohli být členové týmu dohledu v oblasti zpětného plnění využiti jako krátkodobí odborníci.

(4) Pokud jde o čtvrtou otázku, Komise uvedla, že plnění smlouvy se uskutečnilo v době, kdy kontrola operací byla omezena omezeným počtem zaměstnanců delegace. Tento nedostatek lidských zdrojů vedl k určitému zpoždění při odhalování neoprávněně vyplacených plateb za

zastavování činností, k čemuž již Komise vyjádřila své politování stěžovateli ve svém stanovisku ze dne 22. prosince 2004.

Až od ledna 2003, kdy byl proces decentralizace plně funkční, byla delegace navýšena o lidské zdroje a tyto problémy byly odhaleny. Jakmile se Komise dozvěděla o této situaci, zabývala se spornou otázkou dopisem ze dne 22. ledna 2003. K tomu došlo během období plnění smlouvy. V tomto ohledu si Komise uvědomuje, že podle čl. 90 odst. 3 všeobecných podmínek pro smlouvu jsou platby uskutečněné před uplynutím doby platnosti smlouvy průběžnými platbami a nemají povahu konečných plateb, které zbavují příjemce povinnosti.

Ačkoli doba potřebná ke zjištění problémů byla sice dlouhá, Komise opakuje svůj názor, že skutečnost, že předchozí platby byly uvolněny, nelze považovat za platnou změnu smluvních podmínek. Podle článku 105 zvláštních podmínek to mohlo být provedeno pouze dodatkem „*podepsaným konzultantem a zadavatelem a schváleným Evropskou komisí*“. Zpoždění nemohlo být tvrzeno, že opravňuje částky neoprávněně vyplacené během plnění smlouvy, a neopravňuje stěžovatele k tomu, aby se domníval, že tyto částky byly řádně zaplacený a Komise je nemohla získat zpět.

(5) Pokud jde o pátou otázku, Komise uvedla, že její posouzení kvality služeb poskytovaných stěžovatelem bylo potvrzeno samotným příjemcem technické pomoci. Dne 16. května 2002 zaslala OMSAR delegaci dopis, v němž vůči stěžovateli učinila následující kritické poznámky: profesionální nekompetence některých odborníků, nedostatek dynamiky a flexibility v týmu, nereagování vedoucího projektu, nedostatečná koordinace a nadměrná byrokracie.

Pokud jde o argument stěžovatele, podle kterého sporné posouzení nebylo relevantní pro danou otázku, zdá se, že stěžovatel nebere v úvahu skutečnost, že rozhodnutí pokračovat v projektu prostřednictvím druhé fáze nebo přeorientovat finanční prostředky, které mu byly přiděleny, mohlo být přijato pouze Komisí po dohodě s OMSAR. V tomto ohledu byla povinností Komise udržovat úzký kontakt s OMSAR za účelem analýzy a nápravy konkrétních problémů, které se vyskytly při provádění projektu. Toto napadené rozhodnutí bylo tedy přijato v souladu s požadavky řádné správy.

(6) Pokud jde o šestou otázku, Komise uvedla, že tento bod se týká žádosti stěžovatele o prodloužení smlouvy.

Před tím, než se Komise zabývala touto otázkou, chtěla objasnit, že spadá do diskreční pravomoci Komise rozhodnout, zda zadání zakázky může pokračovat, či nikoli, a schválit podmínky zakázky, která má být zadána ve vyjednávacím řízení veřejným zadavatelem. Vzhledem k tomu, že podmínky navržené žadatelem nebyly přijatelné, schválení nebylo možné. To Komisi ukládá povinnost přijmout rozhodnutí o zamítnutí návrhu jednacího řízení. Zamítnutí bylo odůvodněno v zájmu řádného finančního řízení a povinností Komise zajistit, aby finanční prostředky Společenství byly vynakládány v souladu se stávajícími ustanoveními.

Pokud jde o otázku týkající se posouzení navrhovaných poplatků Komisí, byly tyto poplatky skutečně vyšší než u jiných smluv stejné povahy, které byly podepsány v rámci projektu. Revize

cen představila zvýšení v rozmezí od 30 % do 39 %, včetně mezinárodní dopravy, a znamenala by stanovení denní částky 919 EUR na poplatky krátkodobých mezinárodních odborníků, včetně mezinárodní dopravy. Na rozdíl od nepodloženého názoru stěžovatele tato revize cen znamenala vyšší částku než u jiných podobných smluv podepsaných v rámci projektu. Z důvodu důvěrnosti a s cílem nepoškozovat obchodní zájmy dotčených společností se Komise zdrží poskytování dalších podrobností o těchto smlouvách. Komise však uchovává kopie takových smluv, které má veřejný ochránce práv k dispozici, pokud se domnívá, že je třeba nahlédnout do spisu.

Pokud jde o kvalitu životopisů, Komise zopakovala stanovisko, které dříve vyjádřila dne 22. prosince 2004. Z tabulky obsažené v příloze dopisu delegace OMSAR ze dne 15. dubna 2003 Komise vyvodila, že většina navrhovaných životopisů neodpovídá požadovaným profilům daného projektu. Pouze tři z deseti profilů by mohly být považovány za vhodné. Zamítnutí těchto životopisů pro daný projekt však neznamená, že vedoucí týmu nebo jiní navržení odborníci nemohou nikdy následně sloužit v jiných projektech financovaných EU.

(7) Pokud jde o nové tvrzení stěžovatele, Komise uvedla, že s ním nemůže souhlasit. Diskuse mezi delegací a OMSAR o druhé fázi projektu byly zahájeny dne 18. července 2002 a měly skončit do 30. září 2002. Jelikož však nebylo možné získat přijatelný pracovní plán ve stanovené lhůtě, Komise prokázala maximální flexibilitu vůči stěžovateli prodloužením smlouvy do března 2003. Společnost i OMSAR proto měly na přípravu pracovního plánu dalších šest měsíců.

Navzdory skutečnosti, že Komise předložila své připomínky k zamítnutému pracovnímu plánu, jakož i některé pokyny pro vypracování tohoto dokumentu již dne 4. listopadu 2002, byl přijatelný pracovní plán předložen až dne 10. března 2003 a schválen dne 19. března 2003 s některými připomínkami.

Od 6. března 2003 uspořádala delegace schůzku s OMSAR a stěžovatelem, aby objasnila, jak lze smlouvu o technické pomoci prodloužit. Navzdory počátečnímu nesouhlasu s OMSAR ohledně toho, jak postupovat s cílem usnadnit další zapojení stěžovatele i po skončení platnosti smlouvy, Komise opět prokázala maximální flexibilitu tím, že změnila svůj přístup. Komise skutečně souhlasila s OMSAR, že nová smlouva by měla být podepsána v návaznosti na vyjednávací řízení se stěžovatelem, i když byla toho názoru, že je vhodnější změnit smlouvu prostřednictvím dodatku.

Pokud jde o úpravu poplatků, delegace průběžně zajišťovala dialog se stěžovatelem. Dne 17. února 2003 zaslal stěžovatel delegaci dopis, na který byl řádně zodpovězen dne 26. února 2003. V reakci na tuto odpověď zaslal stěžovatel dne 5. března 2003 delegaci další dopis. Na druhé straně se uskutečnila různá neformální setkání mezi OMSAR, stěžovatelem a delegací, na nichž tato delegace stěžovatele informovala, že v mezích je možná určitá míra flexibility. Jedna z těchto schůzek se skutečně uskutečnila dne 24. února 2003. Zápis z jednání, který byl řádně předán vedoucímu týmu stěžovatele e-mailem, jasně uvedl, že možný nárůst by činil 10 %.

V důsledku toho, pokud jednání selhalo, bylo to způsobeno neochotou společnosti zohlednit pokyny delegace. Komise měla povinnost navrhnout a rozhodnout o financování a provádění druhé fáze projektu v souladu s řádným finančním řízením a v souladu s příslušnými stávajícími ustanoveními. Komise měla povinnost zajistit, aby finanční prostředky Společenství byly vynakládány v souladu s požadavky řádné správy, a měla legitimní právo odmítnout finanční podmínky požadované stěžovatelem.

Dodatečné připomínky stěžovatele

- (1) Pokud jde o odpověď Komise na první otázku veřejného ochránce práv, stěžovatel poznamenal, že připomínka Komise neřeší základní problém, na který upozornil veřejný ochránce práv. Stěžovatel navrhl, aby delegace „ověřila a schválila naše faktury“. Stěžovatel pouze fakturoval cestovní náklady a náklady na denní diety v případě návratových cest a po dobu tří let se delegace rozhodla tyto faktury bez výhrad uhradit. Komise proto na otázku veřejného ochránce práv ještě odpoví.
- (2) Pokud jde o odpověď Komise na druhou otázku veřejného ochránce práv, stěžovatel měl na rozdíl od Komise za to, že dopisy ze dne 30. září 1999 (OMSAR) a ze dne 10. prosince 1999 (delegace) jsou zcela konzistentní, a dospěl k závěru, že k platbě by mohly být způsobilé pouze složky, které nezahrnují poplatky, tj. cestovní a denní diety.
- (3) Pokud jde o odpověď Komise na třetí otázku veřejného ochránce práv, stěžovatel souhlasil s tím, že Komise označila krátkodobé vstupy za „zaměňující“ a „klamavé“.
- (4) Pokud jde o odpověď Komise na čtvrtou otázku veřejného ochránce práv, stěžovatel poznamenal, že nemůže než souhlasit s tvrzením, že dohled nad projektem a jeho řízení ze strany delegace byly ztíženy nedostatkem zdrojů. Na straně Komise existovala značná absence odborných pokynů k vážným otázkám, zatímco došlo k přebytku nepředvídatelných zásahů, které se zdály být řízeny pouze náladami a osobnostmi.
- (5) Pokud jde o odpověď Komise na pátou otázku veřejného ochránce práv, stěžovatel uvedl, že si je vědom dopisu OMSAR adresovaného delegaci ze dne 16. května 2002 a může souhlasit s tím, že někteří odborníci jsou někdy nedostatečně dynamičtí a flexibilní k řešení každodenních problémů. Stěžovatel však poznamenal, že prakticky všichni odborníci, kteří na tomto projektu pracovali, měli pozitivní výsledky před tím, než se k němu připojili, a úspěšně pracovali na následných projektech, včetně projektů financovaných ES. Konkrétněji, někteří z velmi stejných odborníků, kteří byli navrženi stěžovatelem, byli následně najati prostřednictvím přímých ujednání, podporovaných jak OMSAR, tak delegací, aby provedli práci, o kterou byli dříve požádáni jménem stěžovatele.
- (6) Pokud jde o odpověď Komise na šestou otázku veřejného ochránce práv, stěžovatel poznamenal, že poplatky zaplacené během první fáze projektu byly podstatně nižší než poplatky zaplacené v řadě jiných projektů financovaných ES v zemi. Stěžovatel uvedl, že je zavádějící tvrdit, že navrhované zvýšení dosáhne 30 %, tj. 38 %. Navrhované zvýšení výše poplatků, vypočítané po pečlivém a vleklém jednání s OMSAR, činilo 26 % a 28 % pro mezinárodní odborníky a 30 % pro národní odborníky. To by mělo být posuzováno v kontextu velmi nízké výše poplatků na začátku projektu v roce 1999 a skutečnosti, že toto zvýšení by

platilo po dobu sedmi let.

Žadatel rovněž uvedl, že hodnocení životopisů navrhovaných odborníků předložené Komisi (které žadateli nikdy nebylo prokázáno), je zkreslené a věcně nesprávné. Delegace se nestranně a profesionálně nezabývala navrhovaným týmem odborníků. Navíc nikdy nebyla dána příležitost diskutovat, přezkoumat a případně nahradit navrhované odborníky.

(7) Pokud jde o stanovisko Komise k novému tvrzení, stěžovatel uvedl, že Komisi trvalo půl roku, než reagovala na původní návrh. Byl předložen na začátku července 2002 a na konci listopadu 2002 byly obdrženy drobné připomínky poté, co konsorcium a OMSAR naléhaly. Druhý návrh byl předložen v prosinci 2002 a nikdy nebyly obdrženy žádné vážné připomínky. Zaměstnanci delegace však předložili řadu nových směrnic a návrhů a po nějaké době se opět změnili.

Pracovní plán byl vypracován v úzké a pokračující spolupráci s OMSAR a konečná verze byla plně společným produktem, který odrážel názory a rozhodnutí samotného OMSARu.

Je pravda, že v rámci přípravy nového pracovního plánu se uskutečnila řada neformálních setkání, v nichž zaměstnanci Komise předložili rozsáhlé návrhy ohledně rozsahu možného nebo přípustného zvýšení poplatků, ale nakonec Komise výslovně rozhodla, že OMSAR a Konsorcium by měly tuto otázku vyřešit a zaujmout vzájemně přijatelný přístup. V tomto ohledu jmenovala OMSAR výbor, aby se touto záležitostí zabýval a předložil přiměřený a praktický návrh. Komise uvedla, že takový společný návrh bude pravděpodobně přijat. Výbor nakonec vypracoval závěry (zvýšení o 20 % až 28 % u mezinárodních odborníků a 30 % u místních odborníků), které byly přijatelné pro obě strany, konkrétně OMSAR a Konsorcium. Když byly tyto závěry předloženy Komisi, delegace je odmítla. To vrhá zvláštní světlo na rozhodnutí Komise zavést toto ujednání vůbec a znovu naznačuje, že Komise nebyla vážně odhodlána dosáhnout konstruktivního řešení.

ÚŠILÍ VEŘEJNÉ OCHRÁNKYNĚ PRÁV O DOSAŽENÍ PRÁTELSKEHO ŘEŠENÍ

Návrh veřejné ochránkyně práv na smírné řešení

Po pečlivém zvážení stanoviska Komise a připomínek stěžovatele nebyl veřejný ochránce práv spokojen s tím, že Komise odpovídajícím způsobem reagovala na první tvrzení stěžovatele.

Tento názor vycházel z následujících úvah:

1 Předběžné poznámky týkající se dvouleté lhůty a rozsahu šetření

1.1 Stěžovatel je společnost poradců v oblasti řízení, která byla v konsorciu vytvořeném společně s jinou společností dodavatelem při realizaci rozvojového projektu Komise ve třetí zemi. Podle stěžovatele byla smlouva na projekt Monitoring Consultancy (dále jen „PMC“), která byla podepsána v srpnu/září 1999, nespravedlivě provozována delegací Komise v zemi projektu (dále jen „delegace“). Stěžovatel ve své stížnosti evropskému veřejnému ochránci práv uvedl čtyři obvinění a další obvinění. Ve své odpovědi ze dne 12. října 2004 informoval veřejný ochránce práv stěžovatele, že s výjimkou tvrzení 2 písm. i) a iii) není oprávněn se stížností

zabývat na základě čl. 2 odst. 4 svého statutu. Toto ustanovení stanoví, že „*stížnost musí být podána do dvou let ode dne, kdy se osoba podávající stížnost dozvěděla o skutečnostech, na nichž je založena*“.

1.2 V dopisech ze dne 3. prosince 2004, 26. února 2005 a 22. června 2005 stěžovatel navrhl, aby veřejný ochránce práv zvážil revizi výše uvedené dvouleté lhůty stanovené v čl. 2 odst. 4 svého statutu.

1.3 Veřejný ochránce práv v dopise ze dne 22. listopadu 2005 informoval stěžovatele, že ve svém projevu před Evropským parlamentem ze dne 27. října 2005 předneseném u příležitosti předložení své výroční zprávy za rok 2004 poukázal na to, že má v úmyslu přezkoumat otázku statutu veřejného ochránce práv. Veřejná ochránkyně práv dodala, že návrh stěžovatele bude v této souvislosti zohledněn.

1.4 Veřejný ochránce práv konstatuje, že stěžovatel ve svých připomínkách navrhl, aby si veřejný ochránce práv vyžádal stanovisko ministra pro správní reformu (dále jen „OMSAR“). V tomto ohledu by veřejný ochránce práv rád zdůraznil, že informace obsažené ve stížnosti a ve stanovisku Komise, jakož i informace získané na základě jeho dalších šetření se jeví jako dostatečné k tomu, aby mohl dospět ke spravedlivému a vyváženému posouzení stížnosti. Veřejný ochránce práv by navíc rád zdůraznil, že čl. 3 odst. 3 statutu veřejného ochránce práv předpokládá možnost veřejného ochránce práv požadovat informace pouze od orgánů členských států, a nikoli od orgánů třetích zemí.

1.5 Vzhledem k tomu, že tvrzení stěžovatele se týkají smluvního sporu, je vhodné připomenout, že podle článku 195 Smlouvy o ES je veřejný ochránce práv oprávněn přijímat stížnosti „*týkající se případů nesprávného úředního postupu orgánů nebo institucí Společenství*“. Veřejný ochránce práv se domnívá, že k nesprávnému úřednímu postupu dochází, pokud veřejný subjekt nejedná v souladu s pravidlem nebo zásadou, která je pro něj závazná (6). Nesprávný úřední postup tak může být zjištěn i tehdy, jedná-li se o plnění povinností vyplývajících ze smluv uzavřených orgány nebo institucemi Společenství.

1.6 Veřejný ochránce práv se však domnívá, že rozsah přezkumu, který může v takových případech provést, je nutně omezený. Veřejný ochránce práv se zejména domnívá, že by neměl usilovat o určení, zda jedna ze stran porušila smlouvu, je-li sporná. Tuto otázku by mohl účinně řešit pouze příslušný soud, který by měl možnost vyslechnout argumenty účastníků řízení týkající se příslušného vnitrostátního práva a posoudit protichůdné důkazy o sporných skutkových otázkách.

1.7 Veřejný ochránce práv má tedy za to, že v případech týkajících se smluvních sporů je oprávněn omezit své šetření na přezkum toho, zda mu orgán nebo instituce Společenství poskytl soudržný a přiměřený výklad právního základu pro své jednání a proč se domnívá, že jeho názor na smluvní postavení je odůvodněný. Pokud tomu tak je, veřejný ochránce práv dospěje k závěru, že jeho šetření neodhalilo případ nesprávného úředního postupu. Tímto závěrem není dotčeno právo stran na přezkoumání a autoritativní řešení jejich smluvního sporu soudem příslušné jurisdikce. V projednávané věci předpokládají články 50 a 51 všeobecných

podmínek použitelných na smlouvu přátelské řešení sporů a v případě, že není možné smírné řešení, sporný opravný prostředek podle smírčího a rozhodčího řádu Mezinárodní obchodní komory v Paříži nebo podle místní právní úpravy.

2 K údajnému neoprávněnému vymáhání a k žádosti o vrácení

2.1 Stěžovatel tvrdí, že došlo k nespravedlivému výkladu smlouvy. Stěžovatel konkrétně tvrdí, že rozhodnutí Komise ze dne 22. ledna 2003 získat zpět částku 29 306,65 EUR představující denní dietu a náklady na letenku pro tým podpory domácí kanceláře, které konsorcium fakturovalo v průběhu let, je neodůvodněné. Stěžovatel požaduje vrácení této částky. Na podporu svého tvrzení stěžovatel odkázal na dopis OMSAR ze dne 30. září 1999, v němž se uvádí, že se s delegací dohodl na řadě otázek, přičemž jednou z nich je podpora domácí kanceláře. Dopis, zkopírovaný delegací, za předpokladu, že: „*Pan [X] [výkonný ředitel stěžovatele], pan [P] a pan [B] jsou považováni za tým vedoucí kanceláře, a proto mají nárok pouze na [sic] letenku a denní dietní poplatky*“ (zdůraznění žadatele). Stěžovatel rovněž odkázal na dopis vedoucího delegace ze dne 10. prosince 1999, který podle jeho názoru podpořil jeho postoj.

2.2 Komise ve svém stanovisku uvedla, že při ověření faktury za období od července do září 2002, kterou obdržela od stěžovatele dne 28. října 2002, delegace konstatovala, že náklady na činnosti zpětného uložení byly zahrnuty do položky „Odměna zaměstnanců“. Vzhledem k tomu, že tyto náklady nebyly ve smluvních ustanoveních stanoveny, ověřila delegace předchozí platby pocházející ze srpna 2000 a pokrývající služby poskytované v období od 30. září 1999 do 30. června 2002. V důsledku tohoto ověření delegace zjistila, že stěžovateli byla neoprávněně vyplacena celková částka 29 306,65 EUR. Delegace informovala stěžovatele, že zpětné uložení je považováno za součást režijních nákladů dodavatele, a že proto poplatky a související výdaje neměly být fakturovány. Delegace proto stěžovatele informovala, že je nutná oprava faktury a že neoprávněně vyplacená částka bude získána zpět tak, že ji odečte od příští faktury společnosti. Komise rovněž odkázala na čl. 90 odst. 3 všeobecných podmínek použitelných na tuto smlouvu, podle kterého „*platba průběžných plateb nemá povahu konečné platby, která zprošťuje příjemce jeho povinnosti*“. Dále uvedla, že skutečnost, že předchozí platby byly schváleny bez odhalení nesrovnalostí, nelze považovat za platnou změnu smluvních podmínek. Pokud jde o argument stěžovatele, podle kterého nebyla dodržena jeho legitimní očekávání, Komise uvedla, že osoba se může dovolávat porušení této zásady pouze tehdy, pokud mu správa poskytla „přesná ujištění“. V projednávané věci však stěžovatel nepředložil žádný důkaz, který by dokazoval, že delegace schválila dohodu o náhradě nákladů souvisejících s činnostmi zpětného uložení. Komise měla za to, že má dostatečné právní důvody pro žádost o vrácení ve výši 29 306,65 EUR. Komise však uznala, že došlo k určitému zpoždění při odhalování nesrovnalostí plateb uskutečněných za účelem zpětného uložení, a z tohoto důvodu vyjádřila stěžovateli své politování.

2.3 Stěžovatel ve svých připomínkách připomněl, že kopie dopisu OMSAR ze dne 30. září 1999 byla delegací k dispozici již více než pět let. V tomto dopise úřad OMSAR upozornil stěžovatele na řadu otázek, které byly projednávány a dohodnuty s delegací, včetně nákladů na tým pro zpětný odběr. Stěžovatel rovněž uvedl, že delegace má k dispozici podpůrné dokumenty pro každou zastávající misi, všechny mají legitimní podpisy OMSAR a formální schválení delegace samotnou. Ty prokázaly, že konsorcium dodržovalo příslušná pravidla stanovená OMSAR a

delegací, a proto pouze fakturovalo cestovní náklady a denní diety za zpětné uložení, a nikdy žádné poplatky.

2.4 V odpovědi na žádost veřejného ochránce práv o další informace a pokud jde o první otázku týkající se schválení faktur, Komise poukázala na to, že prohlášení stěžovatele, podle něhož delegace formálně schválila prezenční listiny o zastavujících pracovních cestách připojené k fakturám, není přesné. Podpůrné dokumenty, které úřad OMSAR předal delegaci, obsahovaly pouze podpisy zástupců OMSAR. Není běžnou praxí, že delegace schvaluje faktury a podpůrné dokumenty, a to ani v tomto případě nebylo učiněno.

Pokud jde o druhou otázku veřejného ochránce práv, Komise uvedla, že nepovažuje dopis delegace ze dne 10. prosince 1999 za neslučitelný s dopisem OMSAR ze dne 30. září 1999, a vyjádřila názor, že oba dopisy zpochybňují fakturaci a platbu poplatků za činnosti zpětného uložení. Pan B. a pan C. se na toto téma setkali s vedoucím delegace Komise a byli řádně informováni o tom, že jejich předpovědní mise musí být považována za závratnou akci konzultanta. Dopis Komise ze dne 10. prosince 1999 měl tuto otázku vyjasnit. Komise rovněž vysvětlila, že ačkoli není stanoveno v mandátu, byla na žádost stěžovatele zahrnuta fáze před zahájením, tj. fáze před zahájením. Proto byla k šedesátidennímu počátečnímu období stanovenému v mandátu přidána desetidenní lhůta s cílem poskytnout stěžovateli více času na aktualizaci obsahu projektu. Tuto předběžnou fázi schválil úřad OMSAR v dopise ze dne 30. září 1999 a předběžná zpráva byla schválena na zasedání konaném dne 14. října 1999.

V odpovědi na třetí otázku veřejného ochránce práv Komise uvedla, že nevidí žádný rozpor mezi prohlášeními učiněnými na jedné straně v dopise ze dne 22. ledna 2003 a ve svém stanovisku na straně druhé. Ve svém dopise ze dne 22. ledna 2003 informovala Komise stěžovatele, že je nezbytná oprava faktury a že neoprávněně vyplacené částky budou vráceny započtením s další fakturou, ale pouze se týkala nákladů souvisejících s činnostmi zpětného uložení. Komise ve svém stanovisku veřejnému ochránci práv vysvětlila, že i když členové týmu pro zpětné zastavování provedli krátkodobé úkoly, jsou již odměňováni jako pojistitelé, a proto nemohou obdržet jinou odměnu, pokud nebylo požádáno o řádné povolení (článek 105 zvláštních podmínek). Postavení, v němž odborník vykonává misi, není irrelevantní. Pokud je zadání odborníka považováno za návratovou misi, není povolena žádná fakturace poplatků. Naopak, pokud expertní člen dozorčího týmu backstopping plní úkol krátkodobého odborníka, je za tuto misi povolena odměna. Toto rozdílné zacházení je jasně uvedeno v dopise OMSAR ze dne 4. července 2000. Pouze na základě předchozího povolení mohli být členové týmu dohledu v oblasti zpětného plnění využiti jako krátkodobí odborníci.

V odpovědi na čtvrtou otázku veřejné ochránkyně práv Komise uvedla, že k plnění smlouvy došlo v době, kdy následná opatření byla omezena omezeným počtem zaměstnanců delegace. Tento nedostatek lidských zdrojů vysvětloval určité zpoždění při odhalování neoprávněně vyplacených plateb za zastavování činností, u nichž Komise již vyjádřila své politování stěžovateli ve svém stanovisku ze dne 22. prosince 2004. Až od ledna 2003, kdy byl proces převodu pravomocí plně funkční, obdržela delegace posílení lidských zdrojů a tyto problémy byly odhaleny. Jakmile se Komise dozvěděla o situaci, zabývala se spornou otázkou dopisem ze dne 22. ledna 2003. Ačkoli doba potřebná ke zjištění problémů byla sice dlouhá, Komise

zopakovala, že zpoždění nebylo možné tvrdit, že opravňovalo částky neoprávněně vyplacené během plnění smlouvy, a neopravňovala stěžovatele, aby se domníval, že tyto částky byly řádně zaplacený a nemohly být Komisí získány zpět.

2.5 Ve svých dodatečných připomínkách stěžovatel uvedl, že Komise neodpověděla na první otázku veřejného ochránce práv. Pokud jde o druhou otázku, stěžovatel měl na rozdíl od Komise za to, že dopisy ze dne 30. září 1999 (OMSAR) a ze dne 10. prosince 1999 (delegace) jsou zcela konzistentní, a dospěl k závěru, že v důsledku toho mohou být k platbě způsobilé pouze složky, které nezahrnují poplatky, tj. cestovní a denní diety. Pokud jde o odpověď Komise na třetí otázku veřejné ochránkyně práv, stěžovatel souhlasil s tím, že Komise označila krátkodobé vstupy za „zaměňující“ a „klamavé“. Pokud jde o odpověď Komise na čtvrtou otázku veřejného ochránce práv, stěžovatel poznamenal, že nemůže než souhlasit s tvrzením, že dohled nad projektem a jeho řízení ze strany delegace byly ztíženy nedostatkem zdrojů. Na straně Komise existovala značná absence odborných pokynů k vážným otázkám, zatímco došlo k přebytku nepředvídatelných zásahů, které se zdály být řízeny pouze náladami a osobnostmi.

2.6 Aby se vypořádal s tvrzením stěžovatele, musí veřejný ochránce práv určit (i) zda měl stěžovatel na základě smlouvy nárok na zaplacení 29 306,65 EUR za denní dietu a náklady na letenku na podporu domácí kanceláře (nebo „zastavení“ (7)) a ii) zda rozhodnutí Komise o vrácení částky bylo spravedlivé.

K otázce, zda měl stěžovatel na základě smlouvy nárok na zaplacení 29 306,65 EUR

2.7 Pokud jde o první otázku, tj. zda měl stěžovatel nárok na úhradu nákladů podpůrného týmu pro domácí kanceláře, veřejný ochránce práv konstatuje, že ustanovení vztahující se na projekt jsou obsažena v i) smluvním dopise (smluvní strany jsou stěžovatelem a OMSAR) (8) ; II) Všeobecné podmínky pro smlouvy o poskytování služeb financované Evropským společenstvím ve středomořských zemích a územích (dále jen „obecné podmínky“); III) „zvláštní podmínky“; a iv) „referenční podmínky“. Pokud jde o finanční aspekt projektu, zvláštní podmínky obsahují přílohu D nazvanou „Seznam poplatků a výdajů (finanční návrh [stěžovatele])“.

2.8 Veřejný ochránce práv konstatuje, že ani všeobecné podmínky (konkrétně kapitola VI „Platby“), ani zvláštní podmínky neobsahují ustanovení specifická pro náklady podpůrného týmu domácí kanceláře. Ani vlastní finanční návrh stěžovatele (9) , který obsahuje přehled cenového členění (10) , nepředpokládá, že náklady podpůrného týmu domácí kanceláře by měly být hrazeny. Veřejná ochránkyně práv ve skutečnosti konstatuje, že bod I.1.5 finančního návrhu stěžovatele jasně uvádí v části „Vyloučené náklady: (...) *podpůrný personál kanceláře* “. Jediným dokumentem, který obsahuje výslovný odkaz na podpůrný tým pro domácí kancelář, je technický návrh stěžovatele (11) , konkrétně jeho bod 7.3 „Podpora ze strany ústředí“. Tento dokument však neodkazuje na náklady podpůrného týmu domácí kanceláře, ale popisuje pouze zásady uplatňované stěžovatelem ve všech svých projektech.

2.9 Veřejný ochránce práv z výše uvedeného vyvozuje, že na základě smluvních a jiných ustanovení použitelných na projekt neměl stěžovatel podle Smlouvy nárok na úhradu diety a nákladů na letenku na podporu domácí kanceláře.

Otázka, zda rozhodnutí Komise o navrácení částky 29 306,65 EUR bylo spravedlivé

2.10 Veřejný ochránce práv tedy musí analyzovat, zda rozhodnutí Komise o zpětném získání

částky 29 306,65 EUR bylo spravedlivé. V této souvislosti je důležité analyzovat jiné relevantní dokumenty, než je smlouva, a to i) dopis OMSAR ze dne 30. září 1999 adresovaný stěžovateli, který byl zkopírován vedoucímu delegace, a ii) dopis vedoucího delegace ze dne 10. prosince 1999 adresovaný stěžovateli:

Dopis společnosti OMSAR ze dne 30. září 1999 zasláný stěžovateli informoval stěžovatele, že smlouva byla schválena vedoucími delegace, a vyzvala jej, aby pokračoval ve fázi předběžného zahájení. V dopise dále bylo uvedeno, že

„ (...) bych Vás však rád upozornil na následující otázky, které byly projednány a dohodnuty s delegací EU: (...)

2. Poplatky týmu vedoucí kanceláře pro zálohovací fázi za fázi předběžného zahájení :

Pan X. [výkonný ředitel stěžovatele], pan [P] a pan [B] jsou považováni za tým vedoucí kanceláře, a proto mají nárok pouze na [sic] letenku a denní dietní poplatky . Sazba denní dávky by měla být maximálně rovna míře přijaté Rozvojovým programem OSN. (...) " (zvýraznění doplněno).

V dopise vedoucího delegace ze dne 10. prosince 1999 stěžovateli bylo uvedeno, že:

„[W]e vám připomíná, že backstopping služby, které jste nabídli s naší současnou smlouvou, jsou zahrnuty do vašich celkových režijních poplatků. Pokud tedy chcete jako krátkodobé odborníky využít členy týmu pro dohled nad back-Stoppingem, bude muset být váš návrh předem a formálně schválen veřejným zadavatelem po předchozích informacích Komisi.

Jak již bylo projednáno během poslední návštěvy pana [B] a pana [C] v mé kanceláři, pracovní cesta [výkonného ředitele stěžovatele] a pana [B] musí být považována za zpětné zastavení [stěžovatele] a nebude povolena žádná faktura poplatků (...) " (zvýraznění doplněno).

2.11 Z výše uvedeného tedy vyplývá, že je třeba rozlišovat mezi obdobím před zahájením smlouvy na jedné straně a zbývajícím dobou trvání smlouvy na straně druhé.

i) Pokud jde o období před počátkem

2.12 Pokud jde o období před zahájením, je třeba uvést následující připomínky. Za prvé, veřejná ochránkyně práv konstatuje, že v mandátu, který odkazuje pouze na počáteční fázi, není stanovena „fáze před zahájením“. Komise však ve své odpovědi na žádost veřejného ochránce práv o další informace vysvětlila, že fáze před zahájením byla desetidenní fází před zahájením, která byla zahrnuta na žádost stěžovatele ze dne 23. září 1999, a že tato fáze byla přidána k šedesátidennímu počátečnímu období. Podle čl. 7 odst. 1 mandátu měl být návrh úvodní zprávy předložen nejpozději 60 dnů po podpisu smlouvy (která byla ve skutečnosti podepsána dne 30. září 1999). Vzhledem k tomu, že Komise odkázala na „fázi před zahájením“, lze předpokládat, že předběžná fáze se týká deseti dnů před podpisem smlouvy. Dopis stěžovatele ze dne 23. září 1999 adresovaný OMSAR však odkazoval na období od 27. září do 6. října 1999 jako fázi před zahájením. Na druhé straně ve svém dopise stěžovateli ze dne 30. září 1999 OMSAR uvedl, že smlouva byla podepsána a že „v souladu s tím jste vyzváni, abyste pokračovali ve fázi předběžného zahájení“. Z tohoto dopisu vyplývá, že fáze před zahájením

smlouvy byla desetidenní od samého počátku smlouvy, i když není jasné, zda se toto období týkalo přesně prvních deseti dnů (30. září až 9. října 1999) smlouvy. Je však zřejmé, že fáze před zahájením byla ukončena dne 14. října 1999, jak Komise ve své odpovědi uvedla, že předběžná zpráva byla v tento den schválena.

2.13 Smluvní strany souhlasí s tím, že žádné poplatky nebyly způsobilé, pokud jde o služby backstopping týmu, a to ani během období před zahájením smlouvy, ani po zbytek doby trvání smlouvy. Zbývá tedy přezkoumat, zda platí totéž, pokud jde o denní diety a cestovní výdaje podpůrného týmu domácí kanceláře týkající se fáze před zahájením. Veřejná ochránkyně práv bere na vědomí, že v dopise OMSAR ze dne 30. září 1999 bylo výslovně uvedeno, že jak bylo dohodnuto s delegací, *podpůrný tým pro domácí kanceláře má během předpovídacího období nárok na „letenku a denní dietní poplatky“*. Delegace obdržela kopii dopisu, a proto je třeba předpokládat, že si byla vědoma jeho obsahu. Bylo by proto logické předpokládat, že delegace by v tomto ohledu OMSAR opravila, pokud by se domnívala, že tato delegace nesprávně vyložila výsledky svých jednání s delegací o této otázce. Veřejný ochránce práv však konstatuje, že delegace ve svém dopise ze dne 10. prosince 1999 neprovedla žádnou takovou opravu, ale pouze poukázala na to, že pro zahajovací misi nebude povolena *žádná faktura poplatků*. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se zdá, že jak OMSAR, tak delegace souhlasily s tím, že stěžovatel by měl mít nárok na denní diety a náhradu cestovních výdajů, pokud jde o služební cesty týmu provádějícího zálohování během předpovídacího období. Veřejná ochránkyně práv bere na vědomí, že Komise tvrdila, že zpoždění při odhalování neoprávněně provedených plateb v souvislosti s činnostmi zálohování bylo způsobeno nedostatkem lidských zdrojů v její delegaci. Vzhledem k tomu, že se však delegace touto otázkou zabývala, jak ukazuje její dopis ze dne 10. prosince 1999, veřejný ochránce práv se domnívá, že uvedený argument nemůže vysvětlit chování delegace.

2.14 Veřejný ochránce práv konstatuje, že informace, které mu byly poskytnuty, mu neumožňují zjistit, kolik misí se uskutečnilo v období před zahájením činnosti. V důsledku toho není veřejný ochránce práv schopen určit přesnou výši cestovních výdajů a denních diet v souvislosti s těmito služebními cestami. Je však jasné, že se takové mise uskutečnily. Veřejná ochránkyně práv konstatuje, že dopis společnosti OMSAR Komisi ze dne 4. července 2000 zmiňuje alespoň jednu pracovní cestu během období před zahájením činnosti člena týmu pro zálohování, a sice pana B. (mise ve dnech 2. až 17. října 1999).

2.15 Na základě výše uvedených skutečností došel veřejný ochránce práv k závěru, že mu Komise neposkytla soudržný a přiměřený přehled o právním základu svého rozhodnutí, pokud jde o zpětné získání částek, které jí byly zaplacený na cestovní výdaje a denní diety v souvislosti s služebními cestami týmu pro zálohování během desetidenního předpovídacího období. Předběžný závěr veřejné ochránkyně práv tedy zní, že rozhodnutí Komise o zpětném získání těchto částek by mohlo představovat případ nesprávného úředního postupu. Předloží proto návrh na přátelské řešení tohoto aspektu případu.

II) Pokud jde o zbývající část smluvního období

2.16 Pokud jde o zbývající dobu trvání smlouvy po počáteční fázi, veřejný ochránce práv konstatuje, že v dopise delegace ze dne 10. prosince 1999 bylo uvedeno, že členové týmu zpětného zastavování mohou být využiti jako krátkodobí odborníci za podmínky, že i) návrh byl

předem a formálně schválen veřejným zadavatelem, tj. OMSAR, a ii) Komise byla předem informována. Komise ve svém stanovisku zopakovala, že během prvních šesti měsíců projektu, tj. od 30. září 1999 do 31. března 2000, byli odborníci z týmu pro zálohování oprávněni provádět krátkodobé mise a byli za ně plně odměňováni.

2.17 Na základě důkazů obsažených ve spisu dospěl veřejný ochránce práv k následujícím závěrům: Jediným dokumentem obsaženým ve spisu, který ukazuje, že pracovní cesta člena týmu pro zpětný odběr jako krátkodobého odborníka byla schválena OMSAR, byl dopis úřadu OMSAR ze dne 4. července 2000 adresovaný delegaci. Tento dopis odkazuje na pracovní cestu pana B. z týmu pro zpětný odběr jako krátkodobého odborníka ve dnech 27. listopadu až 14. prosince 1999. V dopise je uvedeno, že mise byla schválena OMSAR dne 6. prosince 1999. Ve spise však neexistuje žádný dokument, který by prokazoval, že Komise byla odpovídajícím způsobem informována před uskutečněním mise. Samotný dopis ze dne 4. července 2000 byl zaslán šest měsíců po schválení mise OMSAR. Veřejná ochránkyně práv ve spisu nenalezla žádné další dokumenty, které by uváděly, že mise jištění jakožto krátkodobých odborníků byly schváleny OMSAR a předtím sděleny delegaci. Ve svých připomínkách stěžovatel poukázal na formální schválení faktur delegace. Komise však ve své replice uvedla, že neexistovala obecná praxe pro potvrzení faktur a že tomu tak nebylo ani v projednávané věci. V tomto ohledu veřejná ochránkyně práv konstatuje, že článek 100 zvláštních podmínek (dále jen „*postup pro platbu*“) ve skutečnosti nepředpokládá schválení faktur delegací, ale uvedl, že platební doklady musí být předloženy OMSAR a „pro informaci“ delegaci. Na základě výše uvedených úvah se proto zdá, že nebylo možné prokázat, že stěžovatel měl nárok na náhradu za služby jištění jakožto krátkodobých odborníků v období následujícím po období před zahájením řízení.

2.18 Na základě výše uvedených skutečností dospěla veřejná ochránkyně práv k závěru, že Komise poskytla soudržný a přiměřený přehled o právním základu svého stanoviska, že stěžovatel neměl nárok na žádné cestovní výdaje nebo denní diety v souvislosti s služebními cestami týmu pro zastavování, které se uskutečnily po počátečním období.

2.19 Veřejný ochránce práv však musí ověřit, zda rozhodnutí Komise získat zpět odpovídající částku i) respektovalo legitimní očekávání stěžovatele a ii) bylo spravedlivé. Veřejná ochránkyně práv konstatuje, že rozhodnutí Komise o navrácení se týká plateb, které byly provedeny v období více než dvou a půl roku, a že toto rozhodnutí bylo přijato více než tři roky po provedení první z těchto plateb.

2.20 Pokud jde o legitimní očekávání, veřejný ochránce práv konstatuje, že i když výslovně neodkázal na zásadu legitimního očekávání, hlavní argument stěžovatele týkající se žádosti o vrácení částky lze považovat za takový. V tomto ohledu stěžovatel tvrdil, že uvedené faktury předložil tři a půl roku a že je Komise v tomto období vždy zaplatila. V tomto ohledu veřejný ochránce práv konstatuje, že „*právo dovolávat se zásady ochrany legitimního očekávání se vztahuje na každého jednotlivce, který se nachází v situaci, kdy je zřejmé, že správa Společenství jej vedla k oprávněným očekáváním*“ (12). V tomto případě veřejná ochránkyně práv konstatuje, že stěžovatel nepředložil žádný dokument ani jiný prvek, na jehož základě by mohl důvodně prokázat odůvodněná očekávání delegace, že náklady na zpětný odběr po počátečním období byly hrazeny. Veřejný ochránce práv ani takový dokument ve spisu

nenalezl. Kromě toho má veřejný ochránce práv za to, že pouhá skutečnost, že faktury byly zaplacený, nemůže sama o sobě vyvolat legitimní očekávání. Na základě výše uvedených skutečností se veřejná ochránkyně práv domnívá, že Komise neporušila zásadu ochrany legitimního očekávání, pokud jde o období po počáteční fázi.

2.21 Nakonec musí veřejný ochránce práv analyzovat, zda skutečnost, že se Komise rozhodla získat zpět dotčenou částku tři roky po předložení a zaplacení prvních faktur, představuje zneužívající povahu. V tomto ohledu veřejná ochránkyně práv konstatuje, že lhůta tří let ke zjištění, že platby byly neoprávněně provedeny, je skutečně dlouhá. Jak však bylo zmíněno výše, pro tyto platby zjevně neexistoval žádný smluvní základ. Komise uvedla, že skutečnost, že byly zaplacený příslušné faktury, nelze považovat za platnou změnu smluvních podmínek a že taková změna by v souladu s článkem 105 zvláštních podmínek vyžadovala dodatek „*podepsaný konzultantem a zadavatelem a schválený Evropskou komisí*“. Veřejný ochránce práv považuje tento argument za přesvědčivý. Dále je třeba poznamenat, že vedoucí delegace ve svém dopise ze dne 10. prosince 1999 jasně stanovil podmínky, které musí být splněny, pokud by přesto měly být platby uskutečněny v souvislosti s pracovními cestami zastavujícího týmu po počáteční fázi. Jak bylo uvedeno výše, stěžovatel neprokázal, že tyto podmínky byly v tomto případě splněny. Na základě těchto úvah se veřejná ochránkyně práv domnívá, že skutečnost, že uplynuly tři roky před tím, než se Komise rozhodla získat zpět příslušné částky, nepostačuje k prokázání tvrzení stěžovatele, že Komise jednala nespravedlivě, pokud jde o období po počáteční fázi. Kromě toho veřejná ochránkyně práv konstatuje, že stěžovatel měl prospěch z neoprávněně vyplacených částek a že Komise nevznesla nárok na úroky z částek, které získal zpět.

3 Domnělá nerozhodnost a nereagování na plán druhé fáze projektu

3.1 Stěžovatel tvrdil, že Komise prokázala nerozhodnost a nereagování na plán, který konsorcium předložilo v červnu a prosinci 2002 a znovu v březnu 2003 pro druhou fázi projektu.

Stěžovatel konkrétně poukázal na to, že plán byl poprvé předložen v červnu 2002, ale že následovala doba úplného mlčení delegace. Delegace vydala prohlášení naznačující některé drobné změny v listopadu 2002, avšak teprve poté, co konsorcium vyvinulo tlak na delegaci. Tyto změny byly provedeny a počátkem prosince 2002 byl předložen revidovaný plán. Opět následovalo období naprostého ticha. Podle stěžovatele musel být znovu vyvíjen tlak na delegaci, aby poskytla pokyny ohledně rozsahu druhé fáze. Stejně jako při první příležitosti, tam byla jen malá zpětná vazba. Třetí návrh, který obsahoval rozpočet, byl vypracován v březnu 2003, který se zabýval všemi body delegace, ale po značném dodatečném zpoždění byl delegací jednoduše zamítnut, protože nebyl v souladu s dostupnými rozpočtovými prostředky.

3.2 Ve svém stanovisku Komise popsala různé kroky v posouzení plánu stěžovatele na druhou fázi projektu. Komise uvedla, že OMSAR jí předložil tři po sobě jdoucí návrhy rámce pro budoucí intervence (dále jen „FFAI“). Data uvedená žadatelem se přesně neshodovala s daty, která měla v držení Komise. Teprve dne 18. července 2002 předložil OMSAR s pomocí PMC předběžný dokument FFAI, který však vykazoval určité nedostatky. Dne 4. listopadu 2002 předložila Komise své připomínky k návrhu FFAI. Společnost OMSAR poskytla Komisi aktualizovanou verzi plánu až 6. února 2003, a teprve začátkem prosince 2002, jak uvedl stěžovatel. Na zasedání konaném dne 24. února 2003 informovala delegace OMSAR i PMC o

svém stanovisku k novému plánu. Dne 10. března 2003 společnost OMSAR znovu zaslala novou verzi plánu, která byla nakonec schválena dne 19. března 2003 s některými připomínkami.

I když rozhodovací proces byl sice dlouhý, Komise uvedla, že několik skutečností vysvětluje zpoždění, která v každém případě nebyla přičitatelná výlučně Komisi. Komise nezůstávala pasivní, ale spíše se snažila zajistit pokračování projektu. Velká část doby, která uplynula do konečného schválení FFAI, mohla být uložena, pokud požadovaný dokument od počátku splňoval očekávané požadavky na kvalitu.

Komise dále uznala, že existují určité rozdíly v názorech mezi ní a OMSAR, pokud jde o to, jak postupovat ve snaze umožnit pokračující zapojení stěžovatele po skončení smlouvy dne 31. března 2003. Zatímco OMSAR zamýšlel podepsat novou smlouvu v souladu s jednacím řízením, delegace považovala za vhodnější změnit smlouvu prostřednictvím dodatku. Vzhledem k časovým omezením však delegace svůj přístup změnila a dopisem ze dne 26. března 2003 informovala OMSAR o možnosti jednacím řízení s konsorciem. Po posouzení návrhu dne 15. dubna 2003 informovala delegace OMSAR, že z několika důvodů nemůže předložit návrh ústředí Komise ke schválení. Delegace odkázala na oběžník ze dne 8. ledna 2003 vydaný Generálním ředitelstvím Komise pro rozpočet týkající se revize cen.

Komise dospěla k závěru, že po přehodnocení spisu bylo zřejmé, že zpoždění, která jí lze přičíst, jsou odůvodněná. Původní rozhodnutí o zamítnutí návrhu vyjednávacím řízením bylo odůvodněno řádným finančním řízením.

3.3 Stěžovatel ve svých připomínkách uvedl, že stanovisko Komise samo o sobě poskytl dostatečné důkazy o zpožděních. Ve stanovisku Komise byly například uvedeny odkazy na skutečnost, že delegace skutečně trvala nejméně čtyři měsíce, než konečně předložila připomínky k prvnímu návrhu FFAI. Nestranný pozorovatel by sotva mohl dospět k závěru, že rozhodnutí o prodloužení projektu bylo zmateno a proplétáno odlišnými návrhy a falešnými očekáváními.

Ve svých připomínkách stěžovatel rovněž uvedl, že uvedení stanoviska Komise do kontextu, konkrétně odkaz na údajně nízkou kvalitu služeb technické pomoci poskytovaných stěžovatelem, je svévolné a není relevantní pro danou otázku. Stěžovatel rovněž uvedl, že není pravda, že navrhované poplatky „jsou *mnohem vyšší než u jiných smluv stejné povahy*“. Žadatel rovněž uvedl, že stanovisko Komise, že navrhované životopisy jsou nevyhovující, je rovněž nepřesné.

3.4 V odpovědi na pátou otázku veřejného ochránce práv ohledně dalších šetření týkajících se odkazu Komise na údajně nízkou kvalitu služeb technické pomoci poskytovaných stěžovatelem Komise uvedla, že její posouzení kvality služeb poskytovaných stěžovatelem bylo potvrzeno samotným příjemcem technické pomoci. Dne 16. května 2002 zaslala OMSAR delegaci dopis, v němž vůči stěžovateli učinila následující kritické poznámky: odborná nekompetence některých odborníků, nedostatečná dynamika a flexibilita v týmu, nereagování vedoucího projektu, nedostatečná koordinace a nadměrná byrokracie.

V odpovědi na šestou otázku veřejného ochránce práv týkající se výše navrhovaných poplatků ve srovnání s jinými smlouvami Komise uvedla, že navrhované poplatky jsou skutečně vyšší než u jiných smluv stejné povahy podepsaných v rámci projektu. Revize cen představila zvýšení v rozmezí od 30 % do 39 %, včetně mezinárodní dopravy, a znamenala by stanovení denní částky 919 EUR na poplatky krátkodobých mezinárodních odborníků, včetně mezinárodní dopravy. Na rozdíl od nepodložených názorů stěžovatele tato revize cen znamenala vyšší částku než u jiných podobných smluv podepsaných v rámci projektu. Z důvodu důvěrnosti a s cílem nepoškozovat obchodní zájmy dotčených společností Komise uvedla, že se zdrží poskytování dalších podrobností o těchto smlouvách. Komise však zdůraznila, že uchovává kopie takových smluv, které byly veřejnému ochránci práv k dispozici, pokud se domnívá, že je třeba nahlédnout do spisu. Pokud jde o kvalitu životopisů, Komise zopakovala stanovisko, které vyjádřila ve svém stanovisku ze dne 22. prosince 2004. Z tabulky obsažené v příloze dopisu delegace OMSAR ze dne 15. dubna 2003 Komise vyvodila, že většina navrhovaných životopisů neodpovídá požadovaným profilům daného projektu. Pouze tři z deseti profilů by mohly být považovány za vhodné.

3.5 Stěžovatel ve svých dodatečných připomínkách uvedl, že pokud jde o odpověď Komise na pátou otázku veřejného ochránce práv, je si vědom dopisu OMSAR adresovaného delegaci ze dne 16. května 2002 a může souhlasit s tím, že někteří odborníci jsou někdy nedostatečně dynamičtí a flexibilní k řešení každodenních problémů. Prakticky všichni odborníci, kteří v tomto projektu pracovali, však měli pozitivní výsledky před tím, než se k tomuto projektu připojili, a následně opět úspěšně pracovali v jiných projektech, včetně projektů financovaných ES.

Pokud jde o odpověď Komise na šestou otázku veřejného ochránce práv, stěžovatel poznamenal, že poplatky zaplacené během první fáze projektu byly podstatně nižší než poplatky zaplacené v řadě jiných projektů financovaných ES v zemi. Stěžovatel uvedl, že je zavádějící tvrdit, že navrhované zvýšení dosáhne 30 %, tj. 38 %. Navrhované zvýšení výše poplatků se po pečlivém a vleklém jednání s OMSAR pohybovalo mezi 26 % a 28 % u mezinárodních odborníků a 30 % u národních odborníků. To by mělo být posuzováno v kontextu velmi nízké výše poplatků na začátku projektu v roce 1999 a skutečnosti, že toto zvýšení by platilo po dobu sedmi let. Žadatel rovněž uvedl, že hodnocení životopisů navrhovaných odborníků předložené Komisi, které nebylo žadateli nikdy prokázáno, je zkreslené a věcně nesprávné.

3.6 Veřejná ochránkyně práv konstatuje, že plán druhé fáze projektu byl nazvaný „Rámec pro budoucí intervence“. Různé návrhy pro druhou fázi předložil OMSAR. Z dokumentů obsažených ve spise vyplývá, že chronologie návrhů předložených OMSAR a reakcí Komise byla následující:

Dne 18. července 2002 zaslala OMSAR vedoucímu delegace dopis obsahující dokument nazvaný „Obecný rámec pro budoucí intervence“, který obsahoval priority OMSAR pro nadcházející roky. Dne 4. listopadu 2002 delegace odpověděla podrobnými připomínkami k dopisu OMSAR ze dne 18. července 2002. Delegace uvedla, že zúčastněné strany musí dokument pečlivě revidovat. Dne 6. února 2003 předložil úřad OMSAR delegaci „projekt

OMSAR pro (...) globální pracovní plán fáze II (2003–2005) “ (13) , který byl vypracován společně se stěžovatelem a který zohlednil připomínky delegace v dopise ze dne 4. listopadu 2002. Dne 24. února 2003 se konala schůzka delegace, OMSAR a zaměstnanců stěžovatele, na níž se delegace vyjádřila k návrhu. Další setkání se konalo 6. března 2003. V návaznosti na tato zasedání zaslala OMSAR dne 10. března 2003 delegaci upravenou verzi globálního pracovního plánu (2003–2005). Dopisem ze dne 19. března 2003 OMSAR delegace schválila globální pracovní plán (2003–2005) s výhradou určitých poznámek. Dopisem ze dne 26. března 2003 vyzvala delegace OMSAR, aby pokračovala v jednáních se stěžovatelem o lidských zdrojích a finančních aspektech a aby zaslala úplnou smluvní dokumentaci. Dopisem ze dne 4. dubna 2003 předložil OMSAR delegaci zprávu o jednání a smluvní dokumentaci. Dopisem ze dne 15. dubna 2003 se delegace k návrhu podrobně vyjádřila a uvedla, že nemůže předložit návrh ústředí v Bruselu ke schválení.

3.7 Z výše uvedené chronologie vyplývá, že s výjimkou období mezi 18. červencem a 4. listopadem 2002, kdy na návrh nevznikla žádná reakce, Komise nerozhodovala ani nereagovala na několik předložených návrhů. Pokud jde o období mezi 18. červencem a 4. listopadem 2002, veřejný ochránce práv by nejprve rád zdůraznil, že návrh předložený OMSAR dne 18. července 2002 byl podle jeho vlastního znění „*prozatímním dokumentem, který musí být pečlivěji přezkoumán všemi zúčastněnými stranami, včetně [OMSAR samotné]* “. Zdá se, že do konce září 2002, tedy do lhůty uvedené Komisí v jejím stanovisku pro druhou fázi programu, Komise na tento návrh skutečně nereagovala, nýbrž se rozhodla financovat prodloužení stávající smlouvy o dalších šest měsíců, tedy od 30. září 2002 do 31. března 2003 (14) . Reakce Komise na původní návrh přišla dne 4. listopadu 2002. Po předložení druhého návrhu OMSAR dne 6. února 2003 se zdá, že delegace na předložené návrhy v podstatě reagovala. Různé dopisy zaslané delegací do OMSAR, zejména dopisy ze dne 4. listopadu 2002 a 15. dubna 2003, obsahovaly podrobné hodnocení návrhů.

3.8 Na základě výše uvedených skutečností dospěla veřejná ochránkyně práv k závěru, že nedošlo k nerozhodnosti nebo nereagování jménem Komise. Vzhledem k tomu, že ostatní argumenty předložené stěžovatelem ve svých připomínkách nemají přímý význam pro tvrzení stěžovatele, nepovažuje veřejný ochránce práv za nezbytné je dále analyzovat.

3.9 Na základě výše uvedených úvah veřejná ochránkyně práv shledává případy nesprávného úředního postupu Komise, pokud jde o tyto aspekty případu.

4 Tvrzení, že návrh byl zamítnut svévolně a bez možnosti být vyslechnut

4.1 Stěžovatel ve svých připomínkách uvedl nové tvrzení, že návrh druhé fáze projektu byl jednoduše zamítnut, aniž by OMSAR nebo stěžovatel mohl být vyslechnut. V této souvislosti stěžovatel rovněž tvrdil svévolnost z toho důvodu, že jej delegace vyzvala, aby společně s OMSAR předložil návrhy týkající se rozpočtových parametrů, ale že společný návrh poté samotná delegace, která navrhla toto ujednání, zamítla.

4.2 Ve svém dodatečném stanovisku Komise uvedla, že nemůže souhlasit s tvrzeními stěžovatele. Diskuse mezi delegací a OMSAR o druhé fázi projektu byly zahájeny dne 18. července 2002 a měly skončit do 30. září 2002. Jelikož však nebylo možné získat přijatelný pracovní plán ve stanovené lhůtě, Komise prokázala maximální flexibilitu vůči stěžovateli

prodloužením smlouvy do března 2003. Stěžovatel i OMSAR proto měli na přípravu pracovního plánu dalších šest měsíců. Navzdory skutečnosti, že Komise již 4. listopadu 2002 předložila své připomínky k zamítnutému pracovnímu plánu, jakož i některé pokyny pro vypracování tohoto dokumentu, byl přijatelný pracovní plán předložen až dne 10. března 2003 a schválen dne 19. března 2003 s některými připomínkami. Dne 6. března 2003 uspořádala delegace schůzku s OMSAR a stěžovatelem, aby objasnila, jak lze smlouvu o technické pomoci prodloužit. Navzdory počátečním rozdílným názorům mezi společností OMSAR a stěžovatelem, pokud jde o to, jak postupovat s cílem umožnit pokračující zapojení stěžovatele po skončení smlouvy, Komise opět prokázala maximální flexibilitu tím, že změnila svůj přístup. Komise skutečně souhlasila s OMSAR, že v návaznosti na vyjednávací řízení se stěžovatelem by měla být podepsána nová smlouva, ačkoli Komise byla toho názoru, že je vhodnější smlouvu změnit prostřednictvím dodatku.

Pokud jde o úpravu poplatků, delegace průběžně zajišťovala dialog se stěžovatelem. Dne 17. února 2003 zaslal stěžovatel delegaci dopis, na který byl řádně zodpovězen dne 26. února 2003. V reakci na tuto odpověď zaslal stěžovatel dne 5. března 2003 delegaci další dopis. Kromě toho se konala různá neformální setkání mezi OMSAR, stěžovatelem a delegací, na nichž stěžovatelka informovala, že je možná určitá flexibilita, i když v určitých mezích. Jedna z těchto schůzek se skutečně uskutečnila dne 24. února 2003, v jehož zápisu bylo jasně uvedeno, že případné zvýšení by činilo 10 %. Tento zápis byl řádně zaslán e-mailem vedoucímu týmu stěžovatele. V důsledku toho, pokud jednání selhala, bylo to způsobeno neochotou stěžovatele zohlednit pokyny delegace.

4.3 Ve svých dodatečných připomínkách stěžovatel uvedl, že Komisi trvalo půl roku, než reagovala na původní návrh, který byl předložen počátkem července 2002, zatímco na konci listopadu 2002 byly obdrženy drobné připomínky poté, co konsorcium a OMSAR naléhaly. Druhý návrh byl předložen v prosinci 2002 a nikdy nebyly obdrženy žádné vážné připomínky. Zaměstnanci delegace však předložili řadu nových směrnic a návrhů a po určité době byly opět změněny. Bylo pravda, že se v rámci přípravy nového pracovního plánu uskutečnila řada neformálních setkání, v nichž zaměstnanci Komise předložili rozsáhlé návrhy ohledně rozsahu možného nebo přípustného zvýšení poplatků, ale nakonec Komise výslovně rozhodla, že OMSAR a Konsorcium by měly tuto otázku vyřešit a zaujmout vzájemně přijatelný přístup. Za tímto účelem jmenovala OMSAR výbor, aby se touto záležitostí zabýval a předložil přiměřený a praktický návrh. Komise uvedla, že takový společný návrh bude pravděpodobně přijat. Výbor nakonec dospěl k závěrům, které přinesly zvýšení o 20 % až 28 % u mezinárodních odborníků a 30 % u místních odborníků, což bylo přijatelné pro obě strany, konkrétně pro OMSAR a Konsorcium. Když však byly tyto závěry předloženy Komisi, delegace je nicméně odmítla.

4.4 Veřejná ochránkyně práv z časového hlediska událostí uvedených v bodě 3.6 výše konstatuje, že Komise a OMSAR spolu jednaly ohledně návrhu druhé fáze projektu a že se uskutečnilo několik setkání mezi Komisí, OMSAR a stěžovatelem. Tvrzení stěžovatele, že návrh byl zamítnut, aniž by zúčastněným stranám poskytl právo být vyslechnut, proto nelze přijmout.

Pokud jde o údajnou svévolnost, veřejný ochránce práv konstatuje, že ve svém dopise ze dne 26. března 2003 adresovaném OMSAR Komise skutečně uvedla, že OMSAR by měla

pokračovat v jednáních se stěžovatelem o lidských zdrojích a finančních aspektech. V tomto dopise bylo rovněž uvedeno, že spis bude muset být zaslán delegaci, která poté posoudí, zda je vhodné požádat Komisi o schválení za účelem zahájení vyjednávacího řízení. V dopise bylo zdůrazněno, že pokud by taková žádost byla vznesena delegací a schválena Komisí, byla by OMSAR oprávněna zahájit vyjednávací řízení za účelem formalizace návrhu smlouvy. Veřejná ochránkyně práv konstatuje, že na rozdíl od toho, co uvedl stěžovatel, nic ve výše uvedeném dopise OMSAR nenaznačovalo, že delegace navrhla ujednání nebo že delegace návrh přijme v plném rozsahu. Tak tomu ve skutečnosti nemohlo být, neboť podrobné finanční aspekty návrhu nebyly dosud předloženy delegaci (15). Dopisem ze dne 15. dubna 2003 informovala delegace OMSAR, že její návrh ze dne 4. dubna 2003 nemůže být schválen z důvodů, které byly vysvětleny v podrobném hodnocení návrhu, které bylo připojeno k dopisu a týkalo se zejména finančních aspektů návrhu, tj. zvýšení poplatků, jakož i kvality životopisů. Vzhledem k tomuto výsledku vyzvala delegace OMSAR, aby vyhlásil mezinárodní výzvu k podávání nabídek s cílem vybrat poskytovatele technické pomoci. Veřejná ochránkyně práv konstatuje, že v hodnocení delegace nebylo nic, z něhož by vyplývalo, že delegace jednala svévolně, když zamítla návrh OMSAR ze dne 4. dubna 2003.

4.5 Na základě výše uvedených úvah proto nebyl zjištěn žádný případ nesprávného úředního postupu, pokud jde o dodatečné tvrzení stěžovatele.

Možnost přátelského řešení

Ustanovení čl. 3 odst. 5 jeho statutu nařizuje veřejnému ochránci práv, aby v nejvyšší možné míře usiloval o smírné řešení s cílem odstranit nesprávný úřední postup a uspokojit stěžovatele.

Veřejná ochránkyně práv proto předložila Komisi následující návrh na smírné řešení:

Komise mohla přezkoumat své rozhodnutí o zpětném získání částky 29 306,65 EUR od stěžovatele, pokud jde o záložní tým v rozsahu, v němž se týká těch částí částky, které odpovídají zakoupeným letenkám a denním dietám zaplaceným během desetidenního období před zahájením.

Odpověď Komise na návrh veřejné ochránkyně práv

Komise uvedla, že v návaznosti na návrh veřejné ochránkyně práv a v zájmu přijetí opatření k vyřešení této záležitosti znovu posoudila spis a přijala návrh veřejné ochránkyně práv na smírné řešení.

Komise proto přepočítala náklady spojené s zakoupenými letenkami a denními dietami zaplacenými během desetidenního předpovědácího období na následujícím základě:

Ve svém rozhodnutí (16) veřejný ochránce práv uvedl, že " se zdá, že fáze před zahájením smlouvy byla desetidenní na samém začátku smlouvy, ačkoli není jasné, zda se toto období týkalo přesně prvních deseti dnů (30. září až 9. října 1999) smlouvy. Je však zřejmé, že fáze před zahájením byla ukončena dne 14. října 1999, jak Komise ve své odpovědi uvedla, že předběžná zpráva byla schválena ohledně tohoto da y".

Komise považovala první den odpracovaný jištěním (jak je uvedeno ve svých pracovních výkazech) za začátek období před zahájením, které se tedy prodloužilo od 2. října do 11. října

1999 (17) . Proto se nyní považují za způsobilé výdaje v celkové výši 3 536,23 EUR (18) , což odpovídá denním dietám a letenkám.

Komise dospěla k závěru, že přijala návrh veřejné ochránkyně práv na smírné řešení. V souladu s tímto návrhem byla od částky, která má být získána zpět, odečtena částka 3 536,23 EUR za letenky a denní diety během období před zahájením. Částka, která má být získána zpět, by proto činila 25 770,42 EUR namísto původní částky 29 306,65 EUR. Komise však zdůraznila, že pokud by se stěžovatel zdráhal přijmout tento návrh, nebyla by ochotna se vzdát žádného dalšího tvrzení.

Připomínky stěžovatele

Stěžovatel uvedl, že po přibližně třech letech nemůže popřít, že konečný výsledek řízení o stížnosti nebyl zdaleka uspokojivý. Vzhledem k tomu, že stěžovatel však uznal, že statut veřejného ochránce práv mu neumožňuje jít nad rámec navrhovaného smírného řešení, rozhodl se zdržet se jakýchkoli dalších připomínek a návrh přijal. Stěžovatel poděkoval veřejnému ochránci práv za jeho úsilí a chtěl vědět, komu by měl v Komisi adresovat „fakturu na zúčtování“.

ROZHODNUTÍ

1 K údajnému neoprávněnému vymáhání a k žádosti o vrácení a k dalším dvěma tvrzením

1.1 Stěžovatel je společnost poradců v oblasti řízení, která byla v konsorciu vytvořeném společně s jinou společností dodavatelem při realizaci rozvojového projektu Evropské komise ve třetí zemi. Podle stěžovatele byla smlouva o poradenství v oblasti monitorování projektů, která byla podepsána v srpnu/září 1999, neprávem provozována delegací Komise v zemi (dále jen „delegace“). Ve své stížnosti evropskému veřejnému ochránci práv a ve svých připomínkách stěžovatel uvedl tři tvrzení, a sice že i) rozhodnutí Komise ze dne 22. ledna 2003 získat zpět částku 29 306,65 EUR představující denní dietu a náklady na letenku pro tým podpory domácí kanceláře, které konsorcium fakturovalo v průběhu let, bylo neodůvodněné; II) Komise prokázala nerozhodnost a nereagování na plán, který konsorcium předložilo v červnu a prosinci 2002 a znovu v březnu 2003 pro druhou fázi projektu; a iii) návrh druhé fáze projektu byl jednoduše zamítnut, aniž by OMSAR nebo stěžovatel mohl být vyslechnut.

1.2 Na základě své analýzy spisu ve svém návrhu smírného řešení ze dne 15. února 2007 veřejný ochránce práv nezjistil žádný případ nesprávného úředního postupu, pokud jde o výše uvedená tvrzení uvedená v bodech ii) a iii).

1.3 Pokud jde o první tvrzení, Komise ve svém stanovisku uvedla, že má dostatečné právní důvody k tomu, aby požadovala vrácení částky ve výši 29 306,65 EUR. Ve svých připomínkách stěžovatel připomněl, že kopie dopisu OMSAR ze dne 30. září 1999 byla delegaci k dispozici již více než pět let. V tomto dopise úřad OMSAR upozornil stěžovatele na řadu otázek, které byly projednávány a dohodnuty s delegací, včetně nákladů na tým pro zpětný odběr. Veřejná ochránkyně práv provedla v souvislosti s tímto bodem další šetření dne 15. března 2006, na něž Komise odpověděla dne 20. července 2006, přičemž trvala na svém postoji požadovat náhradu ve výši 29 306,65 EUR.

1.4 Dne 15. února 2007 předložila veřejná ochránkyně práv Komisi návrh smírného řešení, v němž navrhla, aby Komise přezkoumala své rozhodnutí o zpětném získání částky 29 306,65 EUR od stěžovatele, pokud jde o ty části částky, které odpovídají zakoupeným letenkám a denním dietám zaplaceným během desetidenního období před zahájením.

1.5 Ve své odpovědi ze dne 14. května 2007 Komise uvedla, že v zájmu urovnání sporu znovu posoudila spis a přijala návrh veřejného ochránce práv na smírné řešení. Komise vysvětlila, že na základě tohoto přehodnocení jsou nyní výdaje v celkové výši 3 536,23 EUR (19) , které odpovídají denním dietám a letenkám, považovány za způsobilé. Komise dospěla k závěru, že v souladu s návrhem veřejné ochránkyně práv na smírné řešení byla částka 3 536,23 EUR na letenky a denní diety během období před nástupem odečtena od částky, která má být navracena. Částka, která má být získána zpět, by proto činila 25 770,42 EUR namísto původní částky 29 306,65 EUR.

1.6 Stěžovatel ve svých připomínkách přijal přátelské řešení. Stěžovatel však uvedl, že po přibližně třech letech nemohl popřít, že konečný výsledek řízení o stížnosti nebyl zdaleka uspokojivý. Vzhledem k tomu, že stěžovatel však uznal, že statut veřejného ochránce práv mu neumožňuje jít nad rámec navrhovaného smírného řešení, rozhodl se zdržet se jakýchkoli dalších připomínek. Stěžovatel poděkoval veřejnému ochránci práv za jeho úsilí a chtěl vědět, komu by měl v Komisi adresovat „fakturu na zúčtování“.

1.7 Veřejná ochránkyně práv konstatuje, že stěžovatel, i když není zcela spokojen s celkovým výsledkem, přijal smírné řešení. Pokud jde o otázku stěžovatele, na koho by se měl obrátit, pokud jde o fakturu za narovnání, veřejný ochránce práv věří, že Komise neprodleně kontaktuje stěžovatele, pokud jde o konečné vymáhání.

2 Závěr

V návaznosti na iniciativu veřejného ochránce práv se zdá, že Komise a stěžovatel se dohodli na přátelském řešení stížnosti. Veřejný ochránce práv proto případ uzavře.

O tomto rozhodnutí bude rovněž informován předseda Komise.

S upřímnou úctou,

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

(1) Ze smlouvy vyplývá, že stěžovatel ji podepsal dne 30. srpna 1999 a OMSAR ji podepsal dne 30. září 1999.

(2) „Zastavením“ stěžovatel odkazuje na podpůrný tým ve své hlavní kanceláři v Nizozemsku.

(3) V dopise delegace ze dne 10. prosince 1999 bylo uvedeno, že počáteční zpráva je splatná 60 dní po podpisu smlouvy.

- (4) V tomto ohledu Komise připojila přílohu D zvláštních podmínek, nazvanou „Seznam poplatků a výdajů (finanční návrh [stěžovatele])“.
- (5) Veřejná ochránkyně práv konstatuje, že stěžovatel pouze implicitně odkázal na zásadu legitimního očekávání tím, že uvedl, že postup řídil po dobu tří a půl roku a že jej Komise vždy proplatila.
- (6) Viz výroční zpráva za rok 1997, s. 22.
- (7) Viz poznámka pod čarou 2.
- (8) Dopis o smlouvě byl podepsán stěžovatelem dne 30. srpna 1999 a OMSAR dne 30. září 1999 a obsahuje rovněž potvrzení (nezveřejněné) vedoucím delegace.
- (9) Finanční návrh je ze dne 12. listopadu 1998.
- (10) Rozpis cen uvádí tři položky, a to i) poplatky, ii) přímé výdaje a iii) vratné výdaje.
- (11) Technický návrh je ze dne 17. listopadu 1998.
- (12) Viz věc T-203/96 *Embassy Limousines v. Parlament*, Sb. rozh. 1998, s. II-4239, bod 74 a citovaná judikatura.
- (13) Indikace „Předmět“ v tomto dopise odkazuje na „*Globální pracovní plán pro budoucí intervence (FFAI)*“.
- (14) OMSAR podepsal dodatek ke smlouvě dne 19. září 2002 a stěžovatel jej podepsal dne 30. září 2002. Dne 11. října 2002 byla smlouva potvrzena vedoucím delegace pro financování Evropským společenstvím.
- (15) Delegace ve svém dopise ze dne 19. března 2003 informovala OMSAR, že rozpočtové tabulky předložené v té době mají pouze ilustrovat tuto otázku a nemohou být předmětem přezkumu, natož schválení.
- (16) „rozhodnutím“ Komise ve skutečnosti odkázala na návrh veřejné ochránkyně práv na smírné řešení.
- (17) Částka byla vypočtena na základě dokumentu přiloženého jako příloha 1.b stanoviska Komise ze dne 20. července 2006 (" *Účastní list: Září/říjen 1999* ").
- (18) Odpověď Komise obsahuje podrobnou tabulku týkající se tohoto výpočtu.
- (19) Odpověď Komise obsahuje podrobnou tabulku týkající se tohoto výpočtu.